

Holland-Denemarken 2—0. Met een zevental interessante foto's. — De koning van Denemarken. — Bij het roode leger in Rijnsch-Westfalen, met talrijke foto's. — Lente-gevogelte. — Nu de lente weer gekomen is . . . , met talrijke, fraaie foto's.

No. 40

(14)

8 April
1920.AFZONDER-
LIJKE
NUMMERS
20 CENT

Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25

ONZE NIEUWE MINISTER VAN OORLOG

Tot minister van Oorlog, en minister van Marine ad interim, is benoemd luitenant-generaal W. F. Pop, chef van den Generalen Staf.

LENTEGEVOGELTE

DOOR
A. B. WIGMAN

Adebar, de lang verbeide huisvriend op het dak.

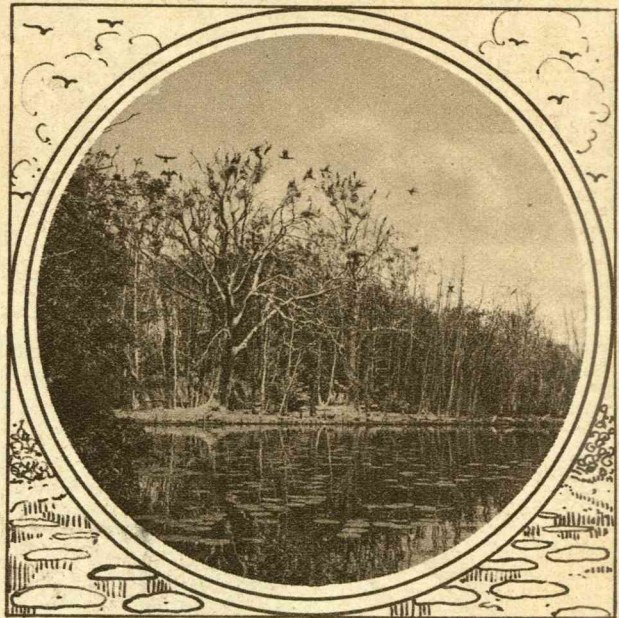
Toch spreeuwt het en vinkt
het luid, overal;
de merelaan lacht
en tatelt;
het muscht en het meest,
het koekoekt in 't hout;
het zwaluwt en 't zwiert
en 't swatelt...

GUIDO GEZELLE.

doch alle verkondigend de komst van het voorjaar in hun klankvol spel.

Middelerwijl was er orkest-versterking gekomen. Jantje Kordaat, de altoos opgeruimde winterkoning, schetterde een vreugdevol lied, vol toewijding en hartstochtelijken ijver de wereld in, zoodat geen mensch kon gelooven, dat het deze dwerg was, die zoo luid en onvermoeid zong. — Inmiddels waren ook Juffer Onrust, het heggemuschte en Blauwkop, de boekvink, aan den gang gegaan, ijverig ondersteund in hun voordracht door het jolige, uitbundige gezwatel van Glansveer, de spreek met zijn luidruchtige familie, die overal op de boomen van het dorp te vinden was en in niet geringe mate bijdroeg om bij de buitenlui de lente te proclameren. En in de stad zonden ze vanaf de hooge daken en schoorsteenen hun wisselend lied als vuurpijlen de Maartsche lucht in.

Zoo was er reeds een aardig koor bijeen, doch de aanwas van nieuwe krachten hield aan. Al een week tevoren meldten zich mooie, bonte vogeltjes aan bij het orkest, doch hun fluiten waren nog niet gestemd en zij vielen den wandelaar niet op. Doch Zwavelborst, de koolmees, Zwartpet, de zwartkopmees en Blauw Muisje, het pimpeltje, oefenden zich dag-in dag-uit, zoodat hun blijde voorjaarsmelodie zich weldra aan de voorbijgangers bemerkbaar maakte en menigeen hunner sloop door der liefelijke pimpels' fijne liedje de lente in het gemoed. — En in de verre hei-vallei, bij de woeste zandverstuivingen, waarheen haast nooit eens menschen voet verdwaalt, daar bracht Vlinderdans, de zangerige boomleeuwerik, met zilveren stem en dansend-blijde golfvlucht, het voorjaar eigenlijk reeds van Januari af, maar daar had niemand erg in gehad, evenmin als in 't stumperige gestotter van Stamelstem, de graspieper op de uitgestrekte, nog wintersche weilanden. Daar moest eerst Riket-met-de-Kuif, de Kievit bij te paskomen; toen die met allerhand rare stem-

De aalscholvers zoeken al weer tijdig hun oude nesten op

den. Gelukkig was Hemelstijger, de leeuwerik naar zijn oude vaderland weergekeerd en zijn jubelende zegezing vergoedde veel, wat te kort was aan lentegevoelte op de wei. Onderwijl was Sikkeltaart, de korhaan, bezig de heide te wekken. Hij en zijn kornuiten deden dat op zonderlinge wijze met baltsgekoer en vreemd vertoon in liefdesbetuiging, doch de jager die voorbijkwam kon er toch aan vernemen, dat ook hier 't voorjaar komende was.

Zoo ging het overal en steeds crescendo. Vrouw Kletsmeier, de ekster kakelde den ganschen dag in den bongerd en 's avonds zette Groottoog, het steenuiltje daar de voordracht met blij pieuw-pieuw voort. Bij de boerenhoeve arriveerde plots Adebar, de ooievaar, op het oude nest in de hof-eiken, vrolijk door oud en jong begroet, in 't struweel aan den slootkant en in de wallen concerteerden Maatslager, de tijf-tjaf en Roodborst heel den dag schier, schel als een schooljongen floot Metselgraag, de boomklever in de bottende takken en Roodkapje, de groene specht riep een giftig-fel „kli-kli-kli” door 't hout, terwijl de monotone zing-zang van Goudpluim, de geelgors langs elken landweg te hooren was. Nu duurt het niet lang meer, of Prima-donna, de nachtegaal, houdt zijn verbeiden intocht, en tal van kleine grauwjassen, grasmusch, tuinfluiter, zwartkop, fitis laten zich vernemen; Wiewouw, de botergele wielewaal presenteert zich in kleurige kleedij, staalkleurige zwaluwen schieten over de wegen en

plassen en waar men zich keert of wendt buiten zingen de vogels, elk naardat hij gebekt is, het onbekommerde lied van den wederopbloei en de herbegroening.

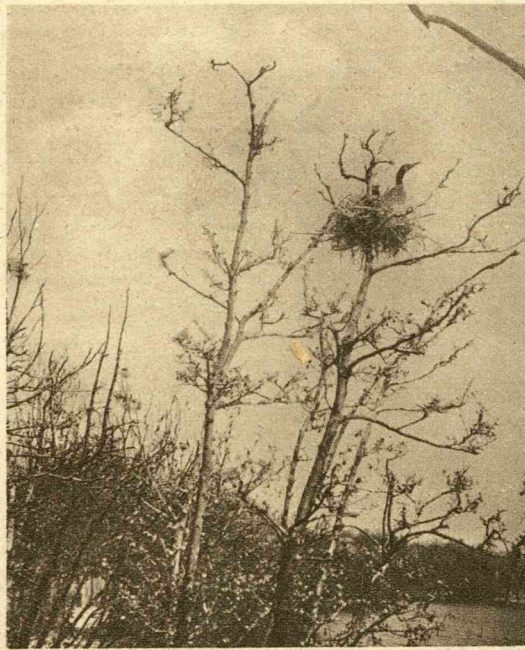
Wie ze met aandacht en toewijding beluistert, zal ze verstaan.

Stippelborst, de zanglijster was het, die de vroege lente het eerst in de gaten kreeg. Op 'n mooien ochtend in Januari, toen de gouden zon zoo recht verlokkelijk door de gulden poesjespracht der hazelaars van het park scheen en de sneeuwkllokjes, de hamamelis en de blanke kerstrozen met warm licht omstraalde — toen prikkelde het den vogel zoo onstuimig in 't bloed, dat hij zich midden onder het werk niet meer kon beteugelen, de wormen van 't gazon met rust liet, in den top van een hoogen abeel vloog en een voorjaarsrepertoire voordroeg, dat in zijn onbeholpenheid nog wel onvolkomen aandeed, maar dat toch wonderwel paste bij de ontwikkeling der natuur, die immers ook nog pas in haar aanvangsstadium verkeerde. Den volgenden ochtend ging het al beter en na geringe vooroefening schalde het luide „kierewiet kierewiet” helder over park en tuin. Dat hoorde de naijverige Goudsnavel, de merel, die al aan nestplannen begon te denken en wien de repetities van zijn familielid daardoor waren ontgaan. Gauw haalde hij de schade in, want dienzelfden avond reeds klonk zijn gedragen koraalmusiek uit de dennetjes-begroeiing der stadsgracht en weinige dagen later zongen in elke stad, in alle dorpen en in ieder vlek de lijsters, elk op zijne wijs,

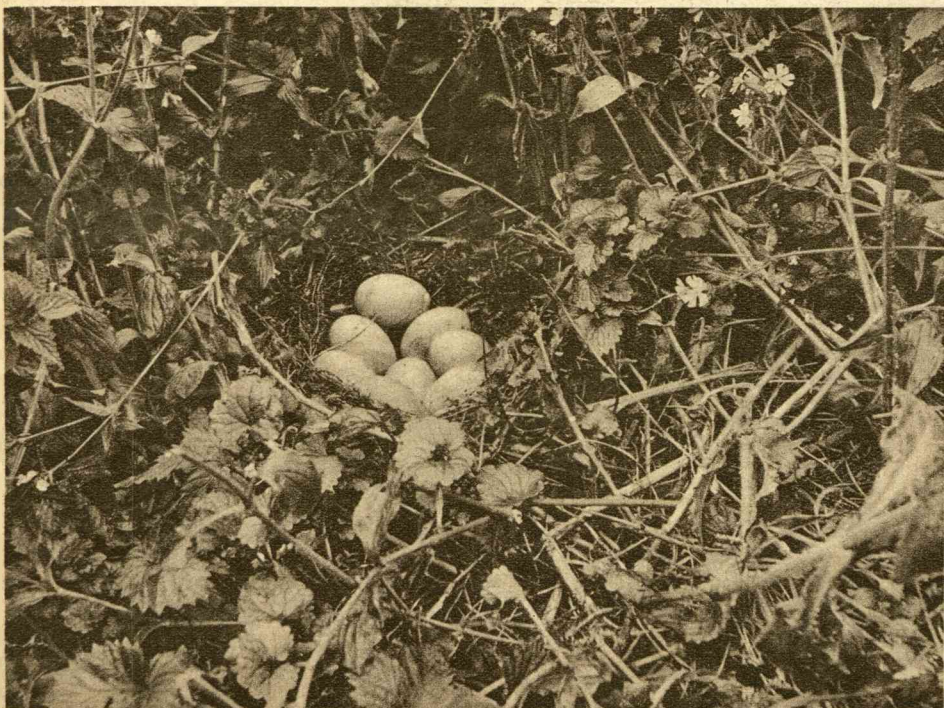

Voorjaar in het land der sterntjes en meeuwen.

verheffingen en zwoegenden vleugelslag boven de kale landen rondbuitelde, vol vrees voor de kostbare eitjes, begon het ook daar al een klein beetje te lijken op den goeden tijd, hoewel eigenlijk Langsnavel, de grutto, Kraagman, de dappere kempiaan en Roodbeen, de drukke tureluur nog bij behoor-

Aalscholver op zijn nest.

De wilde eend behoort ook tot de vroege broedvogels.

Een van de vroegste nesten: dat van den kievit.

HET ADELAARSNEST

et kleine dorpje Endregaardene, dat door hoge rotswanden was ingesloten, lag geheel afgezonderd. De grond, waarop het was gebouwd, was vlak en vruchtbaar, en werd door een breeden rivier, die van de bergen afstroomde, door midden gedeeld. Deze rivier verdeelde zich in talrijke andere stroompjes vlak bij het dorp.

Naar dit plekje grond was in een boot de man gekomen, die voor het eerst in het dal was begonnen met onkruid uit te roeien; zijn naam was Endre, en de tegenwoordige bewoners van het dorp waren zijn nakomelingen. Sommigen zeiden, dat hij wegens moord hierheen was gevlucht, waarom de menschen er zoo somber uitzagen; anderen daarentegen beweerden, dat de rotswanden daar de schuld van droegen, die zelfs op den langsten dag, den zonnestralen verhinderden na vijf uur des middags in het dal binnen te dringen.

Boven het dorp hing een adelaarsnest. Het was gebouwd op een top van een rots bovenin het gebergte; allen konden zien, wanneer het adelaarsvrouwtje begon te broeden, maar niemand kon naar het nest opklimmen. De adelaar zweefde boven het dorp rond, stortte zich nu eens op een lam, dan weer op een jong geitje, en eens zelfs greep hij een jong kind beet en voerde het mee. Daardoor was het in het dorp niet veilig, zoo lang de adelaar daar zijn nest had. Onder de menschen was de sage verspreid, dat er in oude tijden twee broers geweest waren, die het nest bereikt en vernield hadden; maar op het oogenblik was niemand in staat, het te naderen.

Wanneer twee menschen in het dorp elkaar ontmoetten, hadden zij het over het adelaarsnest en keken ze naar boven. Men wist, wanneer de adelaars dit jaar weer waren teruggekomen, waar zij naar omlaag waren geschoten en schade hadden aangericht, en waar voor het laatst een poging was gedaan om naar boven te klimmen. De jeugd oefende zich van jongs afaan bergen en boomen te beklimmen, en voor alles in den tweestrijd, om eens het nest te kunnen bereiken en tegelijk de twee broers uit de sage te kunnen dooden.

In de dagen, waarvan hier sprake is, heette de flinkste knaap in het dorp Lejf. Hij stamde niet van Endre af, had krullend haar en kleine oogen, maakte allerlei grappen en beminde de vrouwen. Hij beroemde zich reeds in zijn jeugd erop, dat hij eens naar het adelaarsnest zou klimmen; maar oudere lieden zeiden, dat hij zijn tong maar wat in bedwang moest houden.

Dit vuurde hem juist aan, en nog vóór hij geheel en al man geworden was, beproefde hij het reeds naar boven te klauteren. Het was op een mooien Zondagvoormiddag in het begin van den zomer; de jongen moesten nu juist uitgebroed zijn. Een talrijke menschenmassa had zich onder de rots verzameld. De oude menschen rieden het af, de jeugd ried het aan. Maar hij luisterde slechts naar zijn eigen verlangen, wachtte daarom, tot het adelaarsvrouwtje haar nest verliet, nam toen een sprong en hing in een boom, verscheidene ellen van den grond. Deze boom groeide uit een spleet naar buiten, en langs deze spleet begon hij omhoog te klauteren. Kleine steenen raakten los onder zijn voeten, kiezel en aarde rolde naar bene-

den, overigens heerschte er diepe stilte; slechts de rivier op den achtergrond stroomde met gedempt, aanhoudend bruischen zijn monding tegemoet. Steiler en steiler werd de rotswand; langen tijd hing hij aan één hand, zocht met zijn voet naar een steunpunt en kon niet om zich heen zien. Velen, vooral de vrouwen, keerden zich om en zeiden, dat hij dit niet gedaan zou hebben, als hij nog ouders had gehad. Hij vond echter weer een houvast, zocht dan weer, nu eens met

blikken, maar toen klauterde hij weer hooger. Zijn hand en voet hadden weer houvast, en daarom ging het lang goed; maar spoedig begon hij moede te worden, en rustte hij dikwijls uit. Als een voorbode kwam een kleine steen aanrollen, en allen, die er bij stonden, moesten hem met de oogen volgen totdat hij beneden was. Eenigen konden het niet langer uithouden, maar gingen weg. Het meisje alleen stond recht op den steen, wrong de handen en keek omhoog.

Lejf tastte weer met zijn hand voor zich uit, toen, zij zag het duidelijk, liet deze plotseling los, hij greep snel met zijn andere hand toe, maar ook deze liet los. „Lejf!” riep ze, zoodat het luid langs den rotswand klonk, en alle anderen riepen mede. „Hij glijdt!” riepen ze en staken hun handen naar hem uit, mannen zoowel als vrouwen. Hij gleed werkelijk, nam zand, steenen en kiezel met zich mee, gleed, gleed voortdurend, steeds sneller; de menschen keerden zich om en hoorden dan achter zich aan den rotswand een gekraak en gekletter en direct daarop iets zwaars, als een groot stuk natte aarde, naar beneden vallen.

Toen ze weer den moed hadden, op te kijken, lag hij daar, verpletterd en onkenbaar. Het meisje lag over den steen, haar vader droeg haar weg.

De jeugd, die Lejf 't meest tot het waagstuk had aangespoord, waagde het nu niet eens de handen uit te steken om hem hulp te verleen; niemand durfde hem aan te kijken. Dus moesten de ouderel naar voren komen. De oudste van hen zei, toen hij hem beetpakte: „Het was dwaas — maar,” voegde hij er aan toe en hij keek naar boven, „het is toch maar goed, dat iets zóó hoog hangt, dat niet alle menschen het bereiken kunnen.”

Naar Björnsterne Björnson.

Bloeiend Tulpenveld.

Hyacintenveld in bloei.

zijn hand, dan weer met zijn voet, hij gaf mee, hij gleed uit, maar hing direct weer vast. De toeschouwers konden van elkaar het ademen horen. Toen stond er een groot, jong meisje op, dzt geheel alleen op een steen zat. Naar men zeide, moest zij zich reeds heel jong met hem verloofd hebben, ofschoon hij niet tot de dorpsgenooten behoorde. Zij stak haar armen uit en riep: „Lejf, Lejf, waarom doe je dit?” Alle menschen keken haar aan, haar vader stond naast haar, maar zij herkende hem niet. „Kom weer naar beneden, Lejf,” riep ze, „ik houd van je, en daar boven is niets voor jou te winnen!”

Men zag, dat hij zich bedacht, hij wachtte enkele oogen-

uur tot 's morgens 6. 't Gebeurde wel eens, dat hij des avonds een paar uurtjes bij mij kwam, maar meestal zag ik hem alleen 's Zondags. U begrijpt dus, hoe vreemd ik opzag toen ik van zijn hospita hoorde, dat hij overdag nooit op zijn kamers kwam. 't Gebeurt anders natuurlijk nooit, dat ik naar zijn pension ga, maar ik moest er gisteren noodzakelijk zijn, om hem te zeggen, dat Oom Frits ons Zondags ten eten gevraagd had. . . . De leugenaar! Den vorigen dag had hij me nog verteld, dat hij op zijn kamers bezig was met proefnemingen voor een nieuw soort schakelaar! 't Was natuurlijk van a tot z verzonnen; zijn pensionjuffrouw zeide, dat hij alleen thuis komt om te eten en een paar

De dagtaak van den Ingenieur

(Ervaring van een Holl. Particulieren Detective).

Het is wel niet mooi van me, dat ik mijn verloofde laat bespionneeren,” zeide het meisje, terwijl ze met haar kanten zakdoekje tersluiks een paar traantjes wegwischte, „maar U begrijpt, dat ik in zoo'n ernstige zaak niet gerust kan zijn, vóórdat ik zekerheid heb.”

„Dus Uw verloofde heeft U nooit verteld, wat hij des daags uitvoert?” vroeg mijn chef.

„Nooit. Hij beweerde altijd, dat zijn studie bijna al zijn vrijen tijd in beslag nam. Zooals U weet, had hij altijd als ingenieur nachtdienst bij de Electriche Centrale, van 's avonds 11

uurtjes te slapen, meestal tusschen zes en tien uur."

„Hoe laat gaat hij dan 's morgens weg?" interrumpeerde ik.

„Omstreeks kwart over zeven. Om kwart over zes komt hij van de Centrale en in dat uurtje gebruikt hij zijn ontbijt en dut nog een oogenblikje in een gemakkelijken stoel."

Het raadsel van den ingenieur-verloofde, die zichzelf een minimum van slaap gunde, des nachts dienst had aan de Electriche Centrale, en het overige deel van het etmaal op onverklaarbare wijze doorbracht, interesseerde ons in hooge mate. Zijn meisje had reeds terloops bij kennissen geïnformeerd, maar had vernomen, dat ieder zijner vrienden hem des daags deels in de armen van Morpheus, deels op zijn kamers aan de studie waande. In societeiten kwam hij nooit en, naar ons bij onderzoek bleek, volgde hij ook geen cursus aan de Technische Hoogeschool of andere leergangen in zijn branche.

Ik nam dus de taak op mij, te trachten iets naders te weten te komen en besloot, het onderzoek op zijn kamers te beginnen.

Daartoe kocht ik in een platenwinkel een ingelijste gravure, een foeileelijk ding, in helle kleuren, voorstellende een hemelsblauwe Nero, die vanaf een aquarium-achtige rots den paarsrooden ondergang van Rome aanschouwde.

Met dit kunstwerk gewapend, stapte ik naar het pension en deelde de hospita mede, dat Mijnheer Duparc (zoo heette de ingenieur) de gravure had gekocht en mij had opgedragen, deze te komen ophangen.

De kamerverhuurster geraakte in extase over het wonder van kleurendruk, dat ik haar vertoonde.

„Dat is ten minste heel wat mooiers dan de rare, onbegrijpelijke schilderijen, die Mijnheer nu in zijn kamer heeft hangen," oordeelde zij.

„Ja, juffrouw," gaf ik ten antwoord. „Mijnheer heeft deze prachtschilderij met zijn aanstaande samen gekocht en 't is vooral op haar aandringen geweest, dat hij deze keus gemaakt heeft. Vrouwen zijn op dat punt veel fijner van smaak dan mannen."

Dit gaf de juffrouw mij volmondig toe en genoeglijk koutend geleidde zij mij naar de zitkamer van haar huurder. Terwijl ik de uitstekend gemeubileerde kamer eens goed in oogenschouw nam, om quasi de juiste plaats voor het kunstwerk uit te zoeken, zond ik de juffrouw weg om een trapje te halen. Van hare afwezigheid maakte ik gebruik om met den sleutel van mijn looper bliksemsnel het schrijfbureau te openen en den inhoud aan een nauwkeurige inspectie te onderwerpen.

Nog was ik daarmee doende, toen een forsche hand mij op den schouder gelegd werd. Verschrikt keek ik op en zag, dat ik mij tegenover een goedgekleed heer bevond, die mij doordringend aanstaarde.

Ik trachtte mij los te rukken, doch de man, die mij overvallen had, hield mij stevig vast en riep luidkeels:

„Help, help, inbrekers."

Op dit geroep kwamen zoowel de kostjuffrouw met het trapje in de hand, als haar zoon en een tweeden kamerheer tosnellen.

„Onder het voorwendsel een schilderij te komen ophangen," zeide mijn overweldiger, „is die man mijn kamers binnengedrongen om mij te bestelen. Zie maar, het schrijfbureau heeft hij al geopend." — „Lieve hemel, mijnheer Duparc," zeide de hospita. „Was U thuis?"

„Ja," antwoordde Duparc, „toevallig bevond ik mij in de slaapkamer en kon nog juist den schurk betrappen."

„Laat een rijtuig voorkomen," beval de ingenieur verder, „dan zal ik den spitsboef zelf naar het politiebureau brengen."

Terwijl de zoon van de hospita mij stevig vasthield, wisselde Duparc eenige woorden met den koetsier en den anderen kamerhuurder. Alle drie grinnikten daarbij vergenoegd.

Ik verkeerde in angstige spanning wat er met mij gebeuren zou. Onzacht werd ik in het rijtuig geheschen, de gravure werd naast mij gezet en in vollen galop reden wij door de stad.

De tocht leidde echter niet naar het politiebureau, doch nadat onderweg eerst voor een winkel van feestartikelen halt was gehouden en de tweede kamerheer zich een oogenblik verwijderd had, reden wij door tot aan een tamelijk afgelegen singel, waar ik gesommeerd werd, uit te stappen.

Verwonderd voldeed ik aan dit bevel, doch nog hooger klom mijn verbazing, toen mijn mond met een doek werd dichtgesnoerd en ik aan een dikken boom werd vastgebonden.

Het schilderij bevestigde men boven mijn hoofd eveneens aan den boom en toen bond men op mijn borst een briefje met het opschrift: „Gevaarlijk — Wild".

Ter volmaking van de grap werd mij nog een groote papieren neus opgezet en toen gingen Duparc, de hospita-zoon en de kamerheer luid lachend heen. De koetsier, die zijn afrekening ontvangen had, posteerde zich naast mij met getrokken zweep.

Binnen een minimum van tijd hadden zich, zelfs in dit afgelegen stadsgedeelte, honderden nieuwsgierigen om mij verzameld en waarvan vooral het jongere deel een juichend enthousiasme betoonde. Wanneer ze echter te dicht op mij aandrongen, dreigde de koetsier met zijn zweep en bulderde:

„Afblijven! Terug daar! Den wildeman niet aanraken!"

Eindelijk kwam ook een politieagent naderbij en vroeg naar de oorzaak der volksverzameling.

De koetsier stelde hem echter lachend gerust:

„'t Is niets," zeide hij, „'t Is voor de bioscoop! Dat zal me een lollige film worden!"

De politieagent gevoelde er heel veel voor om ook gefilmd te worden en voegde zich bij den koetsier, terwijl hij, om zich een houding te geven, medewerkte tot het terugdringen van het publiek.

Korten tijd later waren er vier politieagenten bij mij, terwijl het aantal toeschouwers zienderoog aangroeide, totdat ten laatste een der omstanders vroeg: „Maar waar is dan toch het kiektoestel?"

Algemeen verwonderd zoeken, doch niemand ontdekte natuurlijk de filmers.

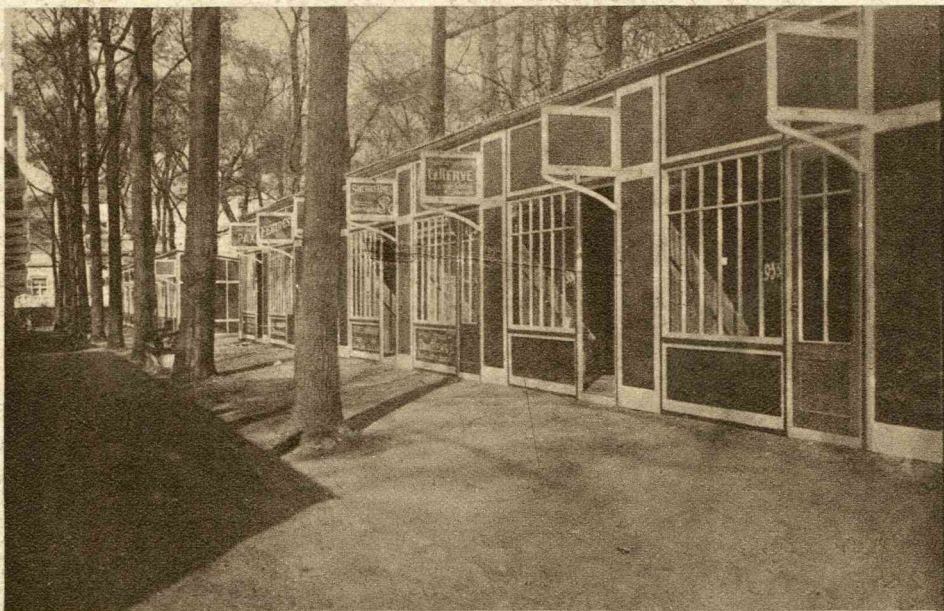
De koetsier begreep toen, dat hij voor 't lapje gehouden was en de vier politieagenten begonnen mij los te maken.

Natuurlijk vertelde ik niets van mijn inbraak, doch fantaseerde, dat een paar vrienden een grap met mij hadden uitgehaald. Ik mocht toen direct vertrekken onder het gejuich van het publiek.

DE JAARBEURS TE BRUSSEL.

Den 4en April had te Brussel de opening plaats van de eerste Belgische Jaarbeurs. Op onze bovenste foto ziet men den hoofdingang van het voornaamste gedeelte aan den Leopoldsweg. De kiek hieronder geeft een kijkje op de stands aan het Leopoldspark.

Natuurlijk spoedde ik mij rechtstreeks naar mijn chef met wien ik overleg pleegde.

Bij eenig nadenken kwam de toedracht ons duidelijk voor. De hospita had natuurlijk Duparc verteld van het bezoek van diens verloofde en de verwondering dezer dame geschetst bij het hooren van de mededeeling, dat Duparc des daags nooit op zijn kamers vertoefde. Toen zijn meisje hem den volgende dag niet ondervroeg, begreep de ingenieur, dat zij een onderzoek had laten instellen en was hij een dag thuisgebleven om op alle gebeurtenissen voorbereid te zijn.

Het feit echter, dat Duparc mij niet als inbreker aan de politie overleverde, doch een poets met mij had uitgehaald, overtuigde ons, dat de ingenieur niet zuiver in zijn schoenen stond en de tusschenkomst der politie vreesde!

Den volgende dag stelden wij ons tegen 7 uur verdekt op in de omgeving van Duparc's kamers, ten einde hem te kunnen volgen wanneer hij uitging, doch wie schetst onze verbazing, toen kwart over 7 drie heeren, allen dicht in hun overjas gedoken en den hoed diep over de ooren getrokken, Duparc's huis verlieten en in drie verschillende richtingen heensnelden. Wij volgden op goed geluk twee hunner, doch de slimmelingen wisten, door het inslaan van allerlei kleine straatjes, zich aan onze oogen te onttrekken. Blijkbaar had Duparc een tweetal helpers in den arm genomen om zijn spoor te maskeeren.

Wij moesten dus tot een andere list onze toevlucht nemen!

Des middags begaf zich mijn chef naar Duparc's hospita en stelde zich als inspecteur van politie voor. Hij vertelde, dat den vorigen dag 'n man was gearresteerd, die door Duparc aan een boom was vastgebonden. Die man bleek een gevaarlijk bolsjewiek te zijn, doch bij nader onderzoek waren nog veel erger dingen aan het licht gekomen. . . . Ook Duparc behoorde tot de bolsjewiki. . . .!

„Maar Mijnheer, dat kan niet," riep de ontstelde hospita uit. „Zoo'n fatsoenlijke heer!"

„Och, juffrouw, 't is een treurige tijd tegenwoordig," wederlegde mijn chef. „Verschillende van de deftigste menschen behooren tegenwoordig tot de bolsjewiki! Duparc is verraden door den man, die bij hem heeft ingebroken. Die inbreker was namelijk een aanhanger van Lenin en de ingenieur behoorde tot de volgelingen van Trotsky. Die twee partijen hebben onderling ruzie en trachten elkaars geheimen te weten te komen, maar tezamen vechten ze voor de bolsjewiki!"

De hospita huiverde.

Onverdroten loog mijn chef voort, dat Duparc zich des daags met 't maken van helsche machines bezig hield en met het aanleggen van lijsten, waarop de namen voorkwamen van de personen, die bij een heerschappij der bolsjewiki in Nederland moesten worden opgehangen. Onder die namen kwam ook de hare voor. . . .

„Gunst Mijnheer," schreeuwde het mensch, „wat heb ik dan gedaan?"

„U hebt wel eens te veel opgeschreven op zijn boekje," oordeelde mijn chef. „En dat geldt als kapitalistische uitbuiting!"

De hospita zweeg schuldbeuwt. Zij was echter voor onze plannen gewonnen en beloofde de schoenen van Duparc te zullen insmeren met een olie, waarvan mijn chef haar een fleschje overhandigde. In deze olie waren groote hoeveelheden lever gekookt en wij hoopten op die wijze met behulp van onzen hond Grim, die oorspronkelijk voor politiediensten was opgeleid, het spoor van Duparc te kunnen volgen.

Tot grootere zekerheid nam mijn chef nog een handschoen van den ingenieur mede, die in de olie gedompeld werd en moest dienen om aan Grim „lucht te geven."

Den volgende dag lieten wij om half acht Grim los vóór het huis van Duparc. Snuffelend begaf zich de hond op weg door een warnet van straatjes en steegjes, tot dat hij ten slotte aan het station belandde.

We wisten nu voorloopig genoeg en waren den volgende dag met onzen leerling-detective, die Grim begeleidde, aan het station.

Om half acht sprong Grim plotseling tegen een heer op, wiens schoenen hij geweldig besnuffelde. Onze leerling riep den hond terug en verliet met het dier het station, argwanend nagestaard door den besprongene, die ook verder gedurig om zich heen keek.

Mijn chef kende hij echter niet en zoo gelukte 't dezen, in dezelfde coupé als de heer met de leverolie-schoenen plaats te nemen.

Deze stapte reeds na 10 minuten aan het eerstvolgend station af, gevolgd door mijn chef, die hem ongemerkt in het oog hield. In de coupé had mijn chef reeds gelegenheid gehad, om Duparc, van wien hij een portret bij zich droeg, te herkennen.

't Duurde niet lang of de vervolgde verdween in een groot gebouw, dat het opschrift droeg: „Machinefabriek de Woelgeest".

Om 12 uur kwam hij er uit, doch reeds om half één zagen wij hem er weder ingaan, terwijl hij te half vijf de fabriek verliet om de richting naar het station in te slaan.

Wij begrepen er niet veel van, doch de stoute schoenen aantrekkende, stapten wij het kantoor binnen en vroegen den directeur te spreken. Dezen heer toonden wij het portret van Duparc en vroegen hem, of hij dien persoon herkende.

„Natuurlijk," antwoordde deze. „'t Is Van Lanen, een van mijn beste werklieden. Maar waarom vraagt U mij dat en wie zijt U?"

We vertelden toen de volle waarheid en na ons eenige oogenblikken nadenkend te hebben aangezien, zeide de directeur:

„Ik begrijp 't volkomen. De buitengewone technische kennis van v. Lanen wordt me nu ook duidelijk. Ziet U eens: als pasbeginnend ingenieur aan de Electriche Centrale heeft Duparc slechts een klein salaris. Waarschijnlijk hecht hij er echter aan, om geheel volgens zijn stand te leven, waartoe zijn inkomen hem de middelen niet geeft. Hij heeft daarom nachtdienst aangevraagd en werkt overdag bij mij als bankwerker op de fabriek, welk baantje hem veel meer oplevert dan het ingenieursberoep. Alleen de hogere ingenieursbetrekkingen worden beter betaald. . . ."

Nog dienzelvden dag brachten wij rapport uit aan Duparc's meisje, dat hem zijn leugen thans gaarne vergaf en papa wist over te halen tot het geven van toestemming voor een spoedig huwelijk en het uitbetalen van een flinken bruidschat, die Duparc's dubbel leven overbodig maakte.

Wij van onzen kant zonden het jonge paar als huwelijkscadeau den „Nero bij den brand van Rome".

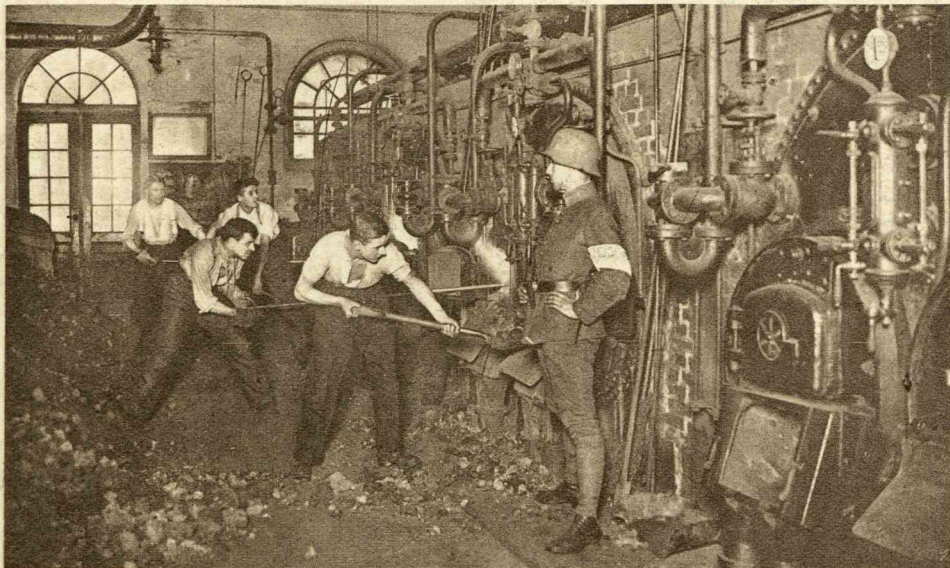
J. C. W. DUNCKER

NOG EENS: DE CONTRA-REVOLUTIE TE BERLIJN

Op deze pagina brengen wij nog eens een aantal foto's die genomen werden tijdens de jongste onlusten te Berlijn. Links: Troepen van de regeering-Kapp, die 's nachts de stad zijn binnengekomen, overnachten op de Wilhelmplatz. Rechts: Het afzetten van de Potsdamerplatz door de marine-brigade met de bajonet op het geweer.

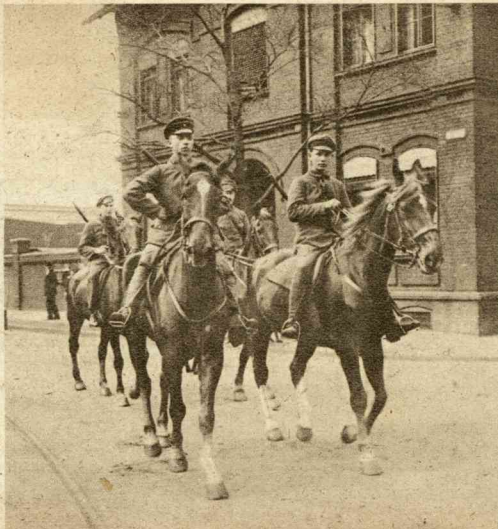

Links: Technische studenten werken onder toezicht van militairen in de door de algemeene staking stilgelegde fabrieken. Rechts: Omdat — ook ten gevolge van de staking — de waterleiding niet meer werkte, moest men zich aan de pompen op de pleinen van water voorzien.

BIJ HET ROODE LEGER IN HET RIJNSCH-WESTFAALSCH GEBIED

Ook enkele aan het front der roode legers in het deutsche industrie-gebied genomen foto's, vinden onze lezers op deze pagina. Hierboven, links: De bewapende arbeiders vertrekken op vrachtauto's naar de eerste linie. Rechts: Een zwaar machinegeweer wordt in stelling gebracht.

Links: Een afdeling roode troepen in afwachting van den vijand. Midden: Een bereden straatpatrouille der rooden. Rechts: Een patrouille van het roode leger in de straten van Dortmund, waar zij politiediensten verricht.

Nu de Lente weer

„Wat 'n raik weerlijc, hè, buurvrouw?"

u de lente weer gekomen is en zij de aarde weer getooid heeft met het kleed van jeugd en geluk en liefde, nu is het zoo goed en genoeglijk op die wereld een mensch te zijn!

In het dorre hout van boomen en struiken heeft zij het leven weer doen varen, en het heeft zich getooid met den rooden en witten bloesem van zijn hoogtij-gewaad, want Natuur viert nu weer haar bruiloft met de groene en malsche Aarde, die, als in een droom van geuren en kleuren, reeds sinds lang het geheimvol mysterie verbeidde. . . . De vogels zingen hun lied van geluk en liefde, de vlinders, als bonte bloemen, fladderen heen en weer in de zinderende lucht, en de nijvere bijen zoemen hun levensvreugde uit, niet wetend aan welke bloem zij in dien overdaad te gast zullen gaan. . . .

De dreigende grauwtje is van de wateren als weggevaagd, en onder de stralen van de zon, stroomen ze, nu gelijk vloeiend goud en zilver, daarhenen.

En 's avonds, vóór de nacht zijn koele en vale vlerk over de aarde spreidt, en het geheim van groei en leven aan 's menschen oog onttrekt, zijn de luchten met teer-parelmoeren kleuren bemaald, kleuren, zooals nog nimmer een schilder ze mengde op zijn palet.

O! Waar en wanneer we nu kijken, het is schoonheid en rijkdom t' allenkant, en we hebben nu niets te doen, dan onze zielen wijd-open te zetten, om die schoonheid en dat geluk te ontvangen, die de lente ons in zoo gullen overvloed brengen komt. . . .

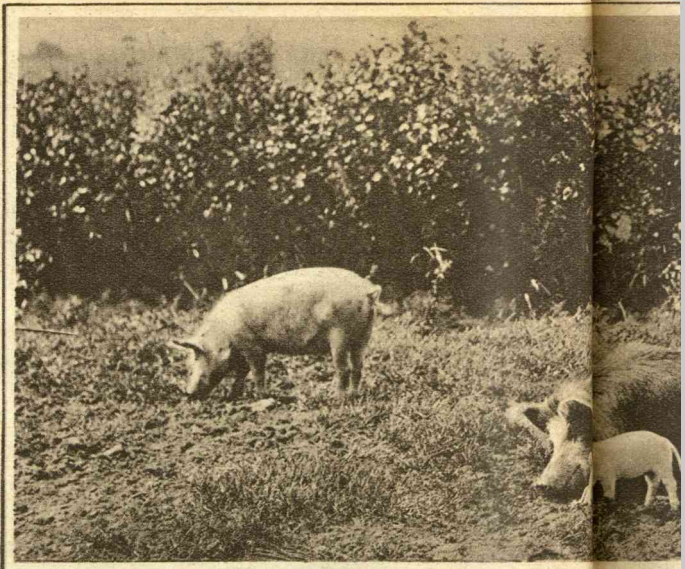
Er is vooral voor het huidige geslacht menschen, van wie er velen uit hun geestelijk evenwicht geraakten, toen in den oorlog hun idealen, die ze voor altijd hoog en veilig

waanden, omlaag stortten — er is vooral voor die menschen uit de schoonheid en den rijkdom van de lente zooveel levensblijheid en -moed te putten. Wanneer men nu maar niet dwaas is, en niet zegt, dat „de wereld toch zoo slecht is", en dat de talrijke ontgoochelingen en het vele lijden niet door „wat schoonheid" zijn weg te nemen, want dat „de wereld toch geen kijkspel is". Want dat is een arme en bloed-looze theorie, die oorspronkelijk afkomstig is van verbitterden of van menschen-met-eksteroogen, van lieden dus, die tot *zuiver* oordeelen niet in staat zijn. Natuurlijk, de wereld *is* geen kijkspel, daarvoor is ze te ernstig, maar dat behoeft ons toch niet te beletten, haar schoonheid, die *geluk* is, te aanvaarden en ervan te genieten! Want is het geen dwaas, die klaagt over het vele slechte in de wereld, en die de oogen sluit voor haar schoonheid, terwijl die ons juist in zoo menig opzicht sterken kan en helpen? Of maakt men het leven soms beter en prettiger, door geen aandeel te willen nemen in het goede, dat het ons schenkt? Of heeft de zwartgallige soms ook de schoonheid al geboekt op den lijdenskant der levens-balans?

O! ik weet wel, dat deze wereld niet de *beste* is, die wij ons kunnen denken. *Als* ze dat was, dan zou ze eerst recht de *slechtste* wezen, want de vrees, er eens van te moeten scheiden door den dood, zou ons dan voortdurend verplaatsen in den toestand van den rijke, die dag noch nachtrust vond bij de gedachte, zijn weelde-leven eens te moeten eindigen: die vrees zou ons beletten van haar vreugden te ge-

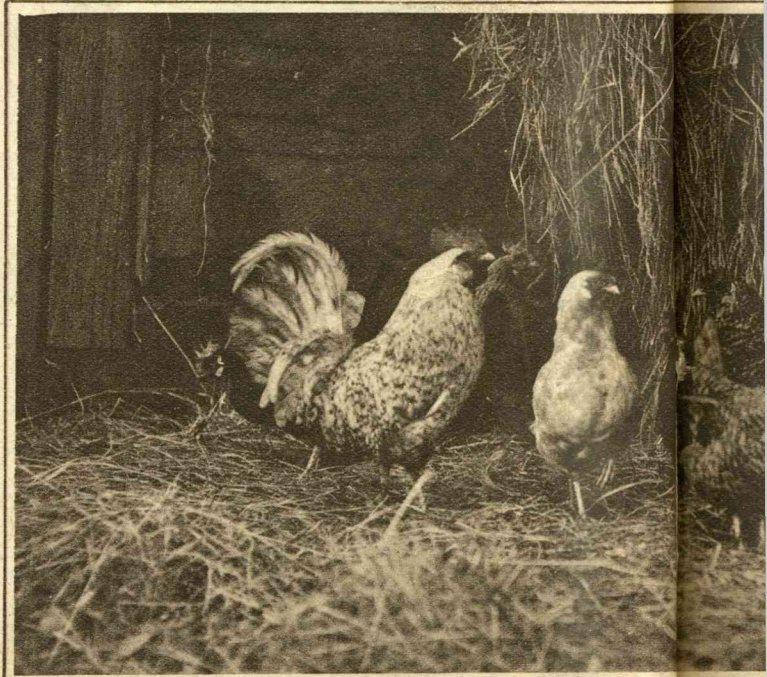
De weelde van een bloeienden boogerd

Landelijke stilte-tyl

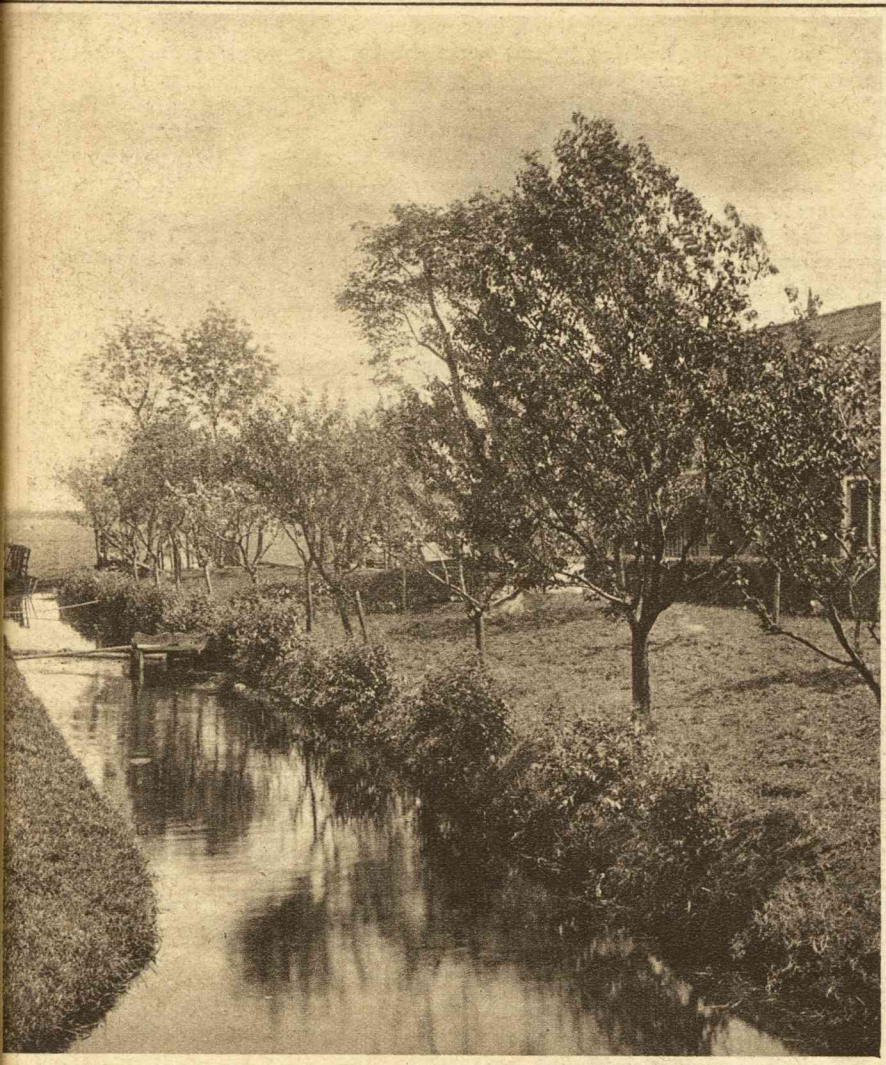

In het weiland.

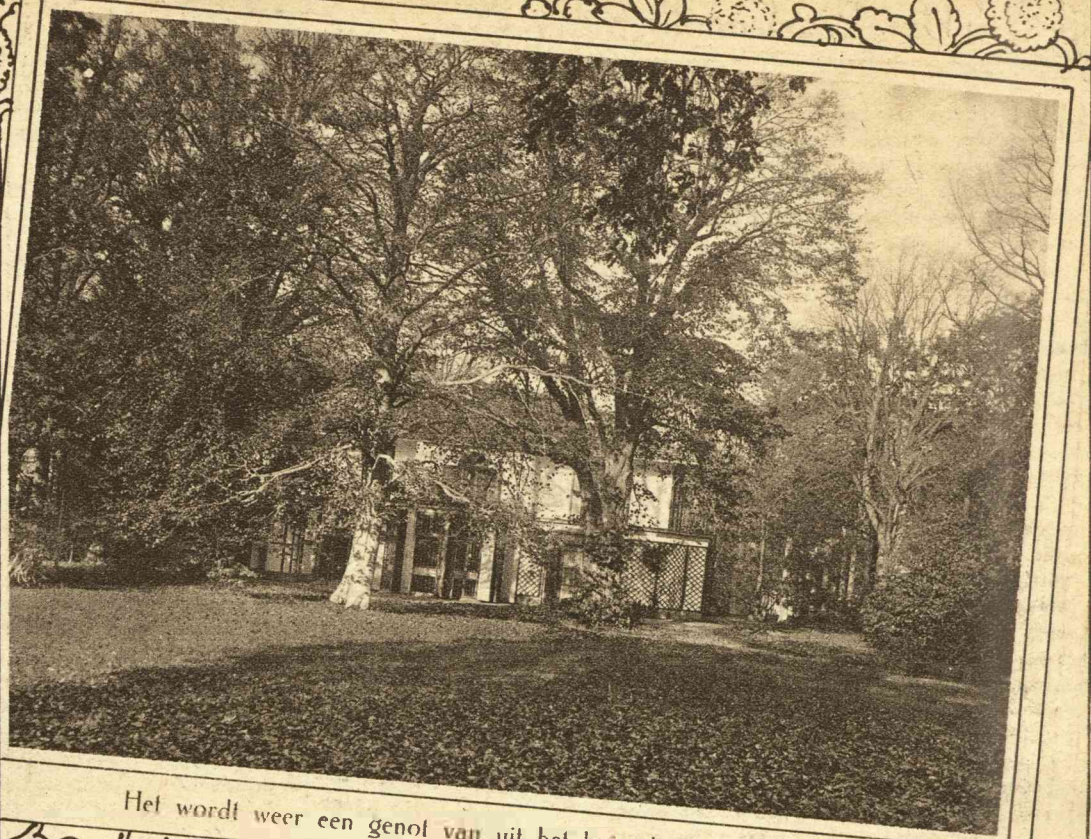

Samenkomst op t hoenc

wer gekomen is..

De boomen kijken in den waterspiegel hoe mooi ze wel zijn.

Het wordt weer een genot van uit het huis den tuin in te kijken.

nieten. Doch de wereld is ook niet zoo slecht, als vele „intellectueelen” van thans, in een ziekelijken hang naar „Weltschmerz” — zonder welke zij zich niet „gekleed” gevoelen — wel meenen of zichzelf wijsmaken. Naast het — ontegenzeggelijk — vele lijden, is er toch ook veel goeds en vreugde in deze wereld. Ja, de lust en de smart zijn in ons leven zoo dooreen-geweven, dat wij door het lijden met den dood als slot (voor hen, die dit le-

ven als opzichzelf staand beschouwen) verzoend zijn, en dat de lust het leven de moeite waard maakt, geleefd te worden.

De fout van velen is tegenwoordig, dat zij, teneinde de wereld en het leven te beoordeelen, buiten die wereld en dat leven gaan staan, en dan zeggen, dat beiden veel beter konden wezen. En daarbij beoordeelen zij die wereld dan naar hun eigen meeningen en ondervindingen, daarbij niet bedenkend, dat wij ons leven eigenlijk niet *begrijpen* kunnen, want dat wij het zien met de oogen van onze eigen eendigheid. Maeterlinck heeft het eens zoo treffend gezegd: wanneer *wij*, met *onze* hersens deze wereld zouden moeten begrijpen, dan zouden ze uit elkaar spatten. Het zou door hen niet verwerkt kunnen worden!

Maar bovendien: wij staan niet *buiten*, doch *in* het leven, dat wil zeggen, dat wij ons er maar zoo goed mogelijk doorheen moeten slaan, dat wij aanvaarden moeten, wat het ons brengt, in de overtuiging, dat het lijden en de teleurstellingen ons louteren en sterken, en dat een moedig aanvaarde ramp vaak door onzen eigen wil en energie tot een geluk voor ons kan worden. Menigeen is bijv. door

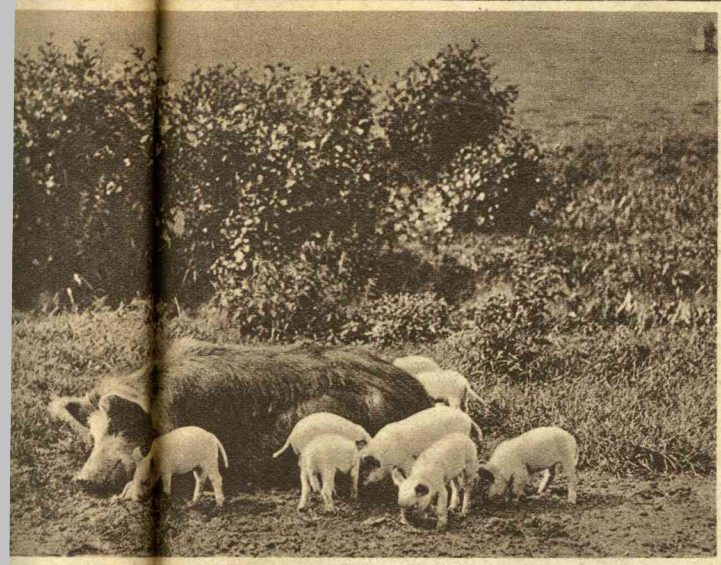
verlies van geldelijke vermogens de meester geworden van kwade hartstochten, waarvan hij in zijn weelde de slaaf was, en die hem zeker naar zijn ondergang hadden gevoerd.

Neen, al dat zoogenaamde lijden en die zoogenaamde teleurstellingen, die de zwakken-van-geest tot wanhoop drijven, ze zijn niet altijd inderdaad lijden en teleurstellingen. Ze zijn dit dikwijls maar naar het uiterlijk. Wanneer wij *in onszelf* rust en harmonie scheppen, dan zal de wereld er ook anders voor ons uitzien. Doch het is vaak onze eigen disharmonie, die wij op de wereld overbrengen. En het is de fout van velen, dat zij den vrede met de wereld zoeken, terwijl zij dien met zichzelf nog niets eens gevonden hebben.

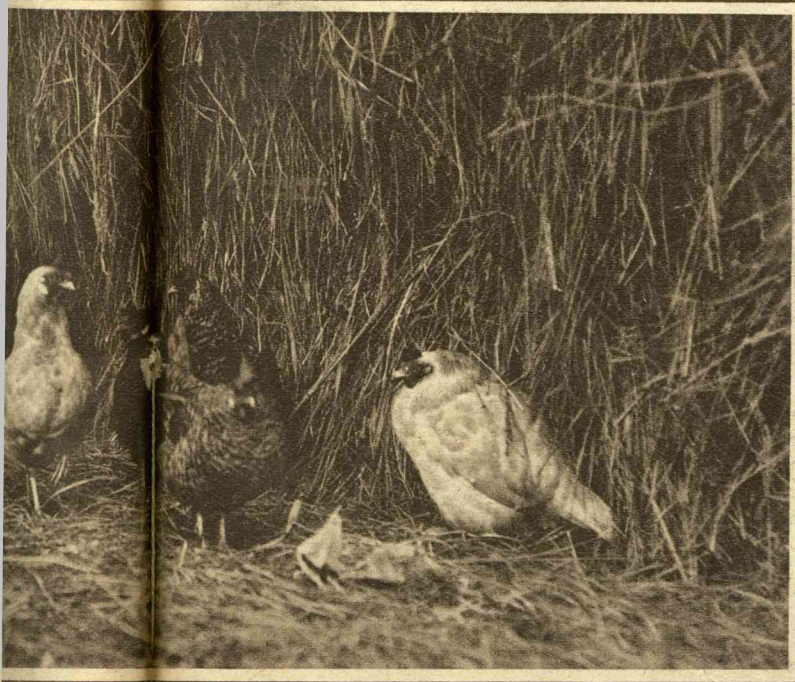
Dien vrede met zichzelf, die harmonie in het eigen ik, ze zijn te bereiken voor allen, die van goeden wille zijn, want ze zijn onafhankelijk van de wereld en van alle uiterlijkheden. Het is slechts de vraag, *waar* men zijn leven op instelt, *wat* men van het leven eischt. Eischen we wat onmogelijk, en daarom onbillijk is, dan zal het leven ons natuurlijk teleurstellen, doch aanvaarden we het, gewapend met een flinke dosis goed humeur en aanpassingswil, dan... ja, dan zal de vrede met de wereld niet uitblijven.

Nu de lente weer gekomen is, en met haar de zon en het licht en het leven en de schoonheid, en nu de mensch zijn overjas uittrekt om frisch en vrij het jonge, blijde leven tegemoet te treden, nu moet de zwartgallige met zijn jas, ook maar eens zijn „pessimisme” uittrekken. Ter wille van zichzelf en van zijn omgeving, want hij, die zoo zwaar voelt het lijden en zoo fel medeleijdt, hij bedenke, dat met een pessimist, die in een gewoondend en -denkend mensch verandert, ook veel lijden van deze wereld in vreugde verandert!

P. L.

Landelijke familie-idylle.

enkomst op N hoendererf.

Bloesempracht langs het water.

Het Paarlencollier

Hij — Frank Vermeulen — was literator of te wel schrijver om den broode, en zij — Lydia — zijn jong, liefstallig vrouwtje. Dat hij getrouwd was, was gezien zijn uiterst geringe verdienste als schrijver — in ons dierbare landje kan men als letterkundige zéér moeilijk leven, doch het sterven wordt zoo iemand zéér gemakkelijk gemaakt! — misschien een onberaden stap te noemen, doch gezien zijn menschelekheid, was het toch weer alleszins te billijken en zelfs zeer fatsoenlijk van hem geweest. Hij had trouwens alles eerlijk verteld aan zijn Lydia, toen ze nog pas zijn „meisje" was, en ze had enthousiast gezegd, „dat dit haar niet schelen kon. Ze hield wel veel van pretjes en van mooie dingen, maar ze hield toch het meest van hem, en als ze hem nu maar had, dan kon ze van al het andere wel afstand doen, en zou ze toch heusch wel gelukkig zijn." „En dan ben ik óók gelukkig," had hij er op geantwoord. En van dat antwoord tot hun huwelijk il n'y avait été qu'un pas....

Dit heuglijk feit — hun huwelijk bedoel ik — had nog geen maand geleden plaats gegrepen, toen zij op een middag samen te wandelen liepen in de Kalverstraat. Hij had juist van een der bladen, waaraan-ie medewerkte, een postwissel ontvangen — om niet van hatelijkheid verdacht te worden, verzwijk ik liever het summa summarum van de drie bijdragen — en zij beiden voelden zich in hun weinig-gewend-zijn een O.-W.-er te rijk, want van dat postwisseltje wilden ze het nu samen er eens echt van nemen. Plots voerde Lydia Frank, uit de volte der straat voor een winkelruit, waarachter kostbare sieraden op zacht-lila en beige fonds hun magische bekoring uitoefenden op Lydia's ontvankelijk gemoed, dat door de „rijke" stemming waarin ze verkeerden, dubbel zoo ontvankelijk was geworden.

„O, kijk toch eens, Frank, wat mooi, hè? Prachtig! Die diamanten oorknoppen.... O, neen, dat collier daar, kijk eens wat een pracht-paaren. Hoe blank.... En niet eens zoo duur, hè? O, van jongsafaan heb ik altijd zoo verlangd naar een paarlencollier, hè? Als we ooit eens rijk worden, dan krijg ik zoo'n collier van je, hè Frankie-lief?"

„Ja, zeker kindje, als we ooit eens rijk worden, dan krijg je zoo'n collier van mij," zei hij, haar ondertusschen meetroonend. „Als we rijk worden, dan zal het me heelemaal niet moeilijk vallen je het te geven, maar het zal nu wel moeilijk vallen rijk te worden!"

Dien heelen middag en avond had Lydia het nog over dat pracht van een collier, en zij hield Frank uit zijn slaap door juist, toen hij op den rand van het bewuste en onbewuste verwijlde, te informeren, of er nu heelemaal geen kans zou bestaan, „dat ze ooit eens dat collier van hem kreeg?" Waarop Frank heel toepasselijk antwoordde: „Laten we er eens over slapen, lieve. Wie weet, ik heb nog al hoop op mijn nieuwen roman. Misschien kan ik hem wel gelijk aan een uitgever in het buitenland aanbieden, en daar betalen ze nogal goed."

Toen vielen ze beiden in slaap, en droomden, dat de hoop op den nieuwen roman verwezenlijkt werd, en Lydia zag zich reeds getooid met het kostbare sieraad, en ze zag vooral hèel duidelijk, hoe jaloersch al haar vriendinnen waren. Nog nooit had ze zóó prettig gedroomd! En nog nooit was het ontwaken voor haar zoo'n ontgoocheling geweest! Maar al had ze het collier dan nog niet, ze had nu hoop na Frank's antwoord: als zijn roman werkelijk zoo goed was als hijzelf meende, dan kon hij hem ook wel in het buitenland verkoopen, en dan zou ze het begeerde sieraad bekomen! Iederen dag informeerde ze nu aan Frank of-ie nog niets had gehoord van zijn uitgever, en iederen dag ook gingen ze samen kijken naar het collier, dat steeds verleidelijker werd in Lydia's oogen, en dat ze al half als haar eigendom beschouwde, want de hoop was bij haar al tot een — wel is waar ongemotiveerde — zekerheid geworden.

En Frank, die dit heimwee-achtige verlangen bij zijn vrouwtje met den dag groeien zag — wel tienmaal tusschen opstaan en slapen-gaan informeerde zij, of ze het misschien nog niet vóór het aanstaande Letterkundigenbal hebben kon — Frank had spijt van zijn halve belofte, die hij eigenlijk bedoeld had als een slaappoeier. Hij had gedacht, dat het maar een opwelling bij zijn Lydia was, en dat ze het den volgenden morgen wel vergeten zou zijn. Doch nu dit niet zoo was, nu voorzag hij reeds de schrikkelijke teleurstelling, die hij haar bereiden moest. Want hij was er voor zichzelf zeker van dat zijn roman nooit zoo'n bedrag zou kunnen opbrengen, dat hij haar het sieraad zou kunnen koopen. Had hij het maar ineens uit haar hoofd gepraat. Nu was het te laat! Hij kon nu toch niet meer zeggen, dat hij maar wat gezegd had, om haar, nu ja — om haar in slaap te krijgen! Nu zou hij het bericht van zijn uitgever maar afwachten en zich tot zoo lang houden of hij in Lydia's hoop, op een reuze-honorarium, deelde! Maar als Lydia praatte van het collier en van den roman — en dat deed ze bijna ieder uur — dan brak het angstzweet hem uit en het scheelde niet veel of beide werden hem tot een obsessie.

Geheel ontmoedigd verliet Frank het kantoor van den uitgever. Het honorarium, dat hij na veel heen en weer praten had gekregen, was verre beneden zijn verwachting gebleven, en nu zou hij zijn Lydia, die hem zoo vol hoop had zien vertrekken, niet langer de ontgoocheling kunnen besparen, die hij al dagen lang had zien aankomen. Zelfs al lukte de uitgave in het buitenland, dan nog zou hij

onmogelijk zooveel bij elkaar kunnen krijgen, dat hij het sieraad koopen kon. Terwijl hij liep te peinen, hoe hij zijn vrouwtje op de beste manier de teleurstelling kon mededeelen om haar niet al te zeer te schokken, flitste een reddingbrengende gedachte door zijn hoofd. Zij zou een paaren-collier hebben! Ja, Ja! Op die manier kon hij het haar geven, en haar die bittere ontgoocheling besparen.

Vol spanning had Lydia de thuiskomst van Frank afgewacht, en toen hij binnenkwam, was haar eerste vraag:

„En — krijg ik het collier?"

„Je krijgt het, lieve," antwoordde hij, „of beter gezegd: je hebt het al."

En met deze woorden haalde hij een donker-paars étui uit zijn zak, waarin, toen hij het open deed, op een zacht-blauw fond een paaren-collier zichtbaar werd, waarvan de steenen een zachten, bijna melk-witten glans verspreiden. Zijn vrouwtje stond in verrukking. Zij durfde het bijna niet aanpakken en hij zelf moest het eruit halen en het haar om den hals hangen.

Toen keek ze in den spiegel en was verwonderd over haarzelf....

„O, wat mooi, Frank! Dank je, dank je wel, hoor," en kinderlijk verrukt vloog ze hem om den hals....

„Nu kan ik het heerlijk morgenavond op het bal dragen!"

Naar zijn roman vroeg ze nu niet meer, en ook niet naar zijn honorarium.

En Frank stond daar en groeide in de vreugde van zijn Lydia, die de mooie, blanke parelen spelend door haar vingers glijden liet....

De avond van het Letterkundigen-bal was aangebroken. Het collier om de sterk-gepoederde hals en schouders,

HERMAN MÜLLER,
de nieuwe Deutsche Rijkskanselier.

trad Lydia aan den arm van Frank de balzaal binnen, waar zij direct door kennissen omringd werden. Complimentjes vlogen over en weer, en vooral Lydia's collier verwekte ieders bewondering en van de dames-kennissen bovendien ook nog de jaloezie. Zelfs toen het jonge echtpaar zich uit den kennissenkring had losgemaakt, na op de vele informaties te hebben geantwoord, en ter begroeting van de andere bekenden de zaal verder was ingewandeld, vormde het kostbare sieraad nog langen tijd het onderwerp van de gesprekken. Als 'n loopend vuurtje ging het door de zaal dat de vrouw van Vermeulen zoo'n schitterend collier droeg, als nog nimmer de vrouw van een letterkundige gedragen had! Niemand kon het eigenlijk begrijpen! Die Frank was toch evenals zij, zijn vrienden, maar een arme stakker, die, ook evenals zij, in de schuld zat, en ze zouden voor hun doen een jaar lang royaal kunnen leven, wanneer zij het bedrag, dat het collier waard was, hun eigendom konden noemen. Hoe die Frank toch aan dat geld gekomen was? Zeker een erfenis gehad?

Zóó praatte en giste men in de zaal, terwijl Lydia in de armen van een van Franks vrienden de geneugten smaakte van een wals, die nu dubbel zoo wel-doend waren, nu zij zichzelf, door haar collier, de koningin en de benijde wist van het feest. Haar man slenterde ondertusschen de zaal eens door, nu en dan een praatje makend met een bevriend collega.

„Een oogenblikje, Vermeulen," zoo schiet een criticus hem aan. „Eh — ik hoor daar van dat collier, je schijnt er dus nogal goed bij te zitten op het oogenblik, en daarom wou ik je vragen — eh — kun je mij misschien niet die honderd pop terugbetalen, die ik nog van je krijg? Ik zou er niet om gevraagd hebben, maar ik heb het zelf nu zoo dringend nodig, en dan — nu je het toch hebt, niet-waar?"

Frank bijt zich op zijn lippen. Maar hij houdt zich goed, en, in zijn binnenzak gaand, doch zijn hand weer snel eruit halend, zegt hij: „Natuurlijk zeg, zal ik ze je nu terugbetalen. Morgenochtend, is dat goed? Ik bedenk me, dat ik niet genoeg geld op zak heb. Neem me niet kwalijk, dat ik je zoo lang heb laten wachten...."

„Volstrekt niet, volstrekt niet," doet de ander, blij zijn geld, dat hij reeds als verloren beschouwde, terug te krijgen. „Tot morgen, dus!" En beide heeren schudden elkaar hartelijk de hand ten afscheid. Niet lang echter blijft Frank alleen. Een dichter — dat is iemand, die zich

van andere letterkundigen onderscheidt doordat hij nóg meer getraind is in gebrek-lijden — nadert hem.

„Vermeulen — mag ik je wat vragen? Ik hoor daar van dat collier, dat je je vrouw hebt cadeau gedaan en dat je er dus zoo warmpjes inziet. Ik ben op het oogenblik in groote verlegenheid. Mijn huur, zie je, van mijn kamer. Als ik morgen niet betaal, word ik op straat gezet. Wil jij me nu niet helpen aan een vijftig gulden? Dan ben ik gered, en je zult het me zeker niet weigeren, nu je het doen kan!"

„Ja," antwoordt Frank, „ik heb het niet bij me. En zoo goed zit ik er niet bij, hoor! Heusch niet."

„Kom nou," doet de ander ongeloofig. „Als je je vrouw zoo'n cadeau kunt geven, zeg! En ik heb het ook nu niet nodig, als ik het morgen maar heb!"

„Nou, kom dan morgen even aan, dan zal ik zien...."

„Graag, en bedankt alvast, hoor. Je bewijst me werkelijk een weldaad. En je krijgt het subiet terug, wanneer ik voor m'n nieuwen bundel een uitgever gevonden heb!"

Terwijl Frank, aan de wanhoop ten prooi, omdat hij niet wist, hoe hij morgen zijn collega's zou moeten afschepen, als ze om het geld kwamen — hij had het immers zelf niet —, op zoek naar Lydia de zaal doorkruiste, inwendig het collier verwenschend, dat hem al die narigheid berokkend had, werd hij door nog twee kunstbroeders, die eveneens door het sieraad van zijn vrouw waren geïnspireerd, om geld-ter-leen aangeklampt. En ook die stelde hij maar uit tot morgen. Hij zou dan wel zien, wat hij moest doen, want hij kon toch niet zijn collega's, die hem vroeger zelf zoo vaak geholpen hadden, en die hem nu voor vol aanzagen, zoo botweg afpoeieren! En hij kon toch ook niet vertellen, dat hij voor dat collier bijna al zijn honorarium had besteed, en dat hij nu niets meer over had? Dat zouden ze immers toch niet gelooven, want wie gaf nu zijn laatste cent voor zulke dingen uit?

Onderweg naar huis vertelde hij Lydia tot welke onaangename verwikkelingen haar collier aanleiding had gegeven. Maar ze luisterde er maar half naar. Ze was te opgetogen over haar succes en Frank.... nu, die zou best weten wat hij zeggen moest. Hij had zich al zoo dikwijls uit moeilijkheden op financieel gebied gered....

Dien nacht, terwijl Frank te piekeren lag over wat hij doen moest, droomde Lydia van haar succes van dien avond.

Den volgenden morgen was Frank slecht geluimd. Wat moest hij in 's hemelsnaam aan zijn vrienden zeggen. Hoe moest hij hen weggrijpen? Plots kreeg hij een idee. Hij zou open kaart spelen, alles eerlijk vertellen, hoe het was toegegaan. Het zou wel hard wezen voor Lydia, als ze het hoorde, maar hij zag geen andere uitkomst. En ze had toch feitelijk al genoeg plezier gehad van het collier, en hij genoeg ellende. En als hij zijn vrienden de zaak niet uitlegde, en ze bleven hem voor vol aanzien, dan zouden er natuurlijk nog meer komen om geld te leen en dan.... neen, hij zou den knoop maar doorhakken....

Toen de vrienden kwamen om het beloofde geld te halen, liet hij hen door zijn vrouw zeggen, dat hij niet thuis was, maar of ze om één uur wilden terugkomen. Natuurlijk wilden ze dat, en kwamen ze op dat uur terug. En toen ze allemaal in de kamer zaten en vol spanning wachtten op de dingen die komen zouden, zei Frank:

„Lydia, haal je collier eens!"

„Maar Frank!"

„Toe, haal het nu even!"

Lydia ging en kwam terug met het collier.

„Kijk," zei Frank toen tot zijn vrienden, „kijk, jelui zijn allemaal voor den gek gehouden. Dat collier is vals. Alsjeblieft, zie maar naar den naam in het étui: het „Luxe-Huys". In de opwinding heeft mijn vrouw het gisterenavond ook niet eens gezien, en ik vond het niet noodig er haar opmerkzaam op te maken. Ze wilde graag een echt hebben, maar dat kon ik natuurlijk niet betalen. Voor mijn nieuwen roman heb ik heelemaal driehonderd gulden gehad, en dit collier kost nog honderdvierentwintig. Het is dan ook wel mooi nagemaakt. Maar ik heb nu nog maar ruim honderd gulden over, en daar moeten we zelf van leven tot ik weer eens wat verdiend heb. En jelui weten uit ondervinding, dat ons zooiets niet zoo gemakkelijk valt. Ik kan jelui dus niet helpen, lieve vrienden. En ik stel er prijs op, jelui hier openlijk te verklaren, in mijn eigen huis, dat het niet aan mijn wil, maar aan mijn omstandigheden ligt. Ik had echter niet durven denken, dat dit collier aan mij en aan jelui zulke teleurstellingen zou baren!"

Eerst keken de vrienden wat sip, maar ze waren in hun leven reeds aan zooveel teleurstellingen gewend, dat ze ook deze spoedig en afdoend wisten te consumeren. Ten laatste moesten ze er zelfs om lachen, vooral toen Frank vroeg, of ze de geschiedenis alsjeblieft verder wilden vertellen, opdat niet nog meer vrienden door het collier erin zouden vliegen. En toen ze vertrokken waren — wel met leeg handen, maar toch met een vol gemoed van aandoening — keek Lydia Frank, en Frank Lydia aan.

Lydia sprak het eerst, en het klonk bijna verwijtend: „Frank!"

„Ja," zei Frank, „wat moest ik doen, lieve! Ik dacht jou op die manier gelukkig te maken, maar ik dacht niet, dat het collier mij zooveel last zou veroorzaken.... — Nu draag je het zeker niet meer?"

„Natuurlijk, draag ik het nog", kwam het voor Frank verrassende, want onverwacht-verstandige antwoord. „Ik zal het nu eens zoo graag dragen, want ik ben nu meteen genezen van het ingebeelde idee, dat het „echt" moet zijn. En bovendien: het collier heeft nu iets, wat het zooveel te waardevoller maakt: het heeft nu een geschiedenis."

En weer liet ze het liefkoosend door haar vingers glijden....

EERSTE BRIEF

van de Zuster uit Amerika

New York, 1 Maart 1920

Lieve Nelly,

Het eerste wat ik doe, na terugkomst, is aan jou schrijven. Ik ben blij weer bij mijn man en mijn kinderen te zijn, en ik woon hier nu eenmaal zoo lang, dat Amerika mijn tweede vaderland is geworden, waar ik me thuis voel.

Natuurlijk doet die blijdschap niets te kort aan mijn dankbaarheid voor de veertien dagen die ik in jouw gezellige, gastvrije woning mocht doorbrengen; dat ik het er heerlijk vond en er veel genoten heb, dat kon je, dunkt me, wel aan me merken.

Toch — ja, ik hoor 't je al zeggen: toch leek 't je soms of ik je ontgroeid ben en of ik een beetje neerkijk op ons goeie land. Ik plaagde je nu en dan met kleinigheden, die me achterlijk leken in het hollandsche huishouden, en ik geloof dat je er een paar maal bedroefd om was. Ik moet daarop dan ook even terugkomen, opdat er geen misverstand blijft hangen, 't afschuwelijkste wat ik ken.

Kijk eens, beste Nel, ik vind jullie hollandsche huisvrouwen eerlijk gezegd bar en bar achterlijk! Laat ik dat nu maar eens ronduit verklaren.

Denk nu niet, dat ik al wat amerikaansch is ideaal vind. Geen kwestie van, hoor! Ik zie volstrekt niet in wat de verdienste ervan is het menschelijk zenuwstelsel te vernielen door alles hoe langer hoe sneller en met steeds meer geraas te doen (korte omschrijving van het amerikanisme); de wijzen en de geloovigen hebben nooit gehaast. Maar men is hier — hoe hard ook bezig met de innerlijke beschaving te vernielen onder de pletrol der techniek, en daarbij allerlei goede oude erstukken van geestelijken en stoffelijken aard opruimend — verbazend vlug in het aanvaard van een nieuw, handig plaatsvervanger voor een wezenlijk verouderd, onpractisch ding. En och — wat kleven jullie daarginds aan de oude instellingen, ook al bezorgen ze je niets dan last en al is er zelfs geen schoonheidsargument voor hun behoud aan te voeren!

Je klaagde nog al eens over je drukke, vermoeiende huishouden; in gezelschap hoorde ik je vriendinnen ook dikwijls zeggen dat het huishouden al haar krachten in beslag nam. Dan glimlachte ik maar eens en wilde niet zoo haaiebaag zijn om jullie een cursus te geven in amerikaansche vereenvoudiging. Maar jou, veelgeplaagde zuster, die overdag nooit rust hebt en 's avonds knikkebolt van 't sjouwen, jou moet ik toch zeggen dat 't allemaal je eigenschuld is.

Met stomme verbazing heb ik 't aantal stofdoekjes geteld dat je tweede meisje des morgens buiten 't raam uitschudde (toen ik van de boot kwam, dacht ik eerst dat me zoo van alle kanten een welkomwerd toegewuifd); waarom geen stofzuiger genomen, die bovendien veel hygiënischer werkt? De kosten haal je er gemakkelijk uit, en

H. HEUFF. — HOOGAARTSEN IN DE HAVEN VAN VEERE.

In den Kunsthandel F. H. Smit te Haarlem stelt de bekende etser H. Heuff een aantal etsen ten toon. Wij reproduceeren er hierbij een tweetal van; voor onze lezeressen en lezers.

bovendien bespaart dat instrument veel tijd. Een stopcontact, om 't aan te verbinden, heb je natuurlijk? Ja, beste meid in zulke dingen zijn we hier vlug besloten.

En weet je wat ik bepaald allerdolst vond? Het aantal meisjes dat met een sigarenkistje op de stoep kwam, dat lapjesendoosjes poetsgoed bevatte waarmee ze dan den deurnop en de bel en 't klepje van de brievenbus gingen staan

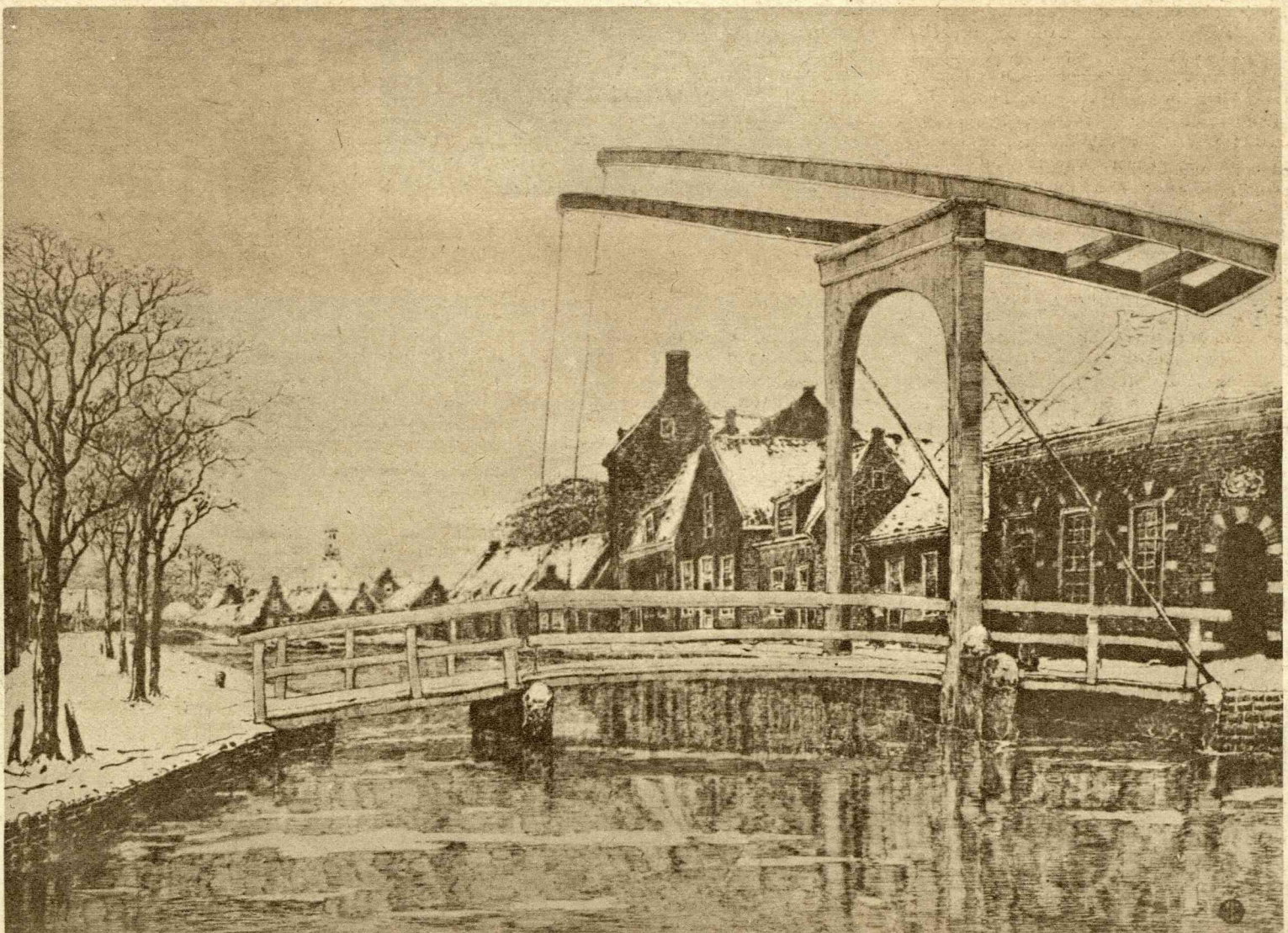
luxue, maar arbeidsbesparing en dus op den duur bezuiniging. Ken je het toestelletje al waarin ik zes messen steek, dan drie- of viermaal aan een slinger draai en alle messen zijn vlijmscherp? Ik zag jou gediensstige nog vonken knarsen uit een plank met strooizand erop, en 't duurde een half uur

Een volgenden keer meer. En antwoord me nu niet dat

jullie architecten (eigenlijk geloof ik dat negen van de tien huizen in Nederland door een scharrelaar worden gebouwd), de woningen zoo weinig practisch maken. Er zitten immers vrouwen in den raad van je gemeente? Die moeten dat varkentje maar eens waschen!

Hartelijke groeten van je zuster

Tonia.

H. HEUFF — WINTERGEZICHT.

Niets waarlijk groots viel ooit in puin, zonder dat althans één mensch het onverwachts erkende en aanvaardde.

Als ge er niet voor uit wilt komen iets gedaan te hebben, doe het dan niet.

Een goed mensch is tevreden met zijn lot.

R. W. Emerson.

HOE VERZORGEN WE BABY

Ik geloof, dat alleen twee menschen, die zèlf in hun huis dat kleine regeerinkje kennen, zonder een ongeloofigen glimlach begrijpen, hoe eigenlijk alles wat er in huis omgaat en plaats heeft, voórnamelijk gebeurt om het baby maar naar den zin te maken, en het goed te doen hebben.

En toch, al is dat zoo, — als grootvader en grootmoeder eens op bezoek zijn en moeder van baby verklaart rustig, als hij eventjes wakker wordt en ophuilt, — dat hij direct wel weer stil is, dat ze hem maar eventjes moeten laten huilen, — dan worden de twee oude hoofden met een beetje afkeuring geschud, en dan is het als uit één mond:

„Nèè, dan hebben jullie het anders gehad!”

En dan volgt er al gauw het verhaal: „wèèt je nog wel man, als jullie wakker werden en huilden 's nachts, dan stond eerst je vader op, en dan al heel gauw ik ook, en dan droegen we je om beurten de kamer rond, net zoolang tot je sliep — en je kènde het zòò! Je bleef nèt zoolang huilen totdat we je opnamen, en als we dan dachten, dat je sliep, en we legden je er te gauw in, naar je zin, dan begon je wèèr hoor! — Nee, jullie hebben het anders gehad!” —

En dan wordt moeder van baby eens aangekeken, en ze zou zich al haast een beetje beschaamd gaan voelen, dat zij nièt 's nachts in de koude in de kamer ijsbeerde met baby. — Als ze niet overtuigd was, dat 't toch niet aan een tekort aan opoffering lag, maar dat deze kleine baby nu gewend was weer rustig te gaan slapen, na het even wakker worden, en dat toch eigenlijk nog bèter bleek.

Alsproot het direct gehoor geven aan baby's kleine wenschen, wel oòk uit groote zorg voort, toch is een regelmaat in 't kleine babyleventje even belangrijk als voor ons groote menschen. Voor ons is een vaste indeeling van de uren van maaltijd en rust zoo belangrijk, en natuurlijk is het dan voor baby's leventje, dat nog maar uitsluitend van eten en slapen en wat zon moet bestaan, van nòg grooter gewicht. Ja, we dōen het tegenwoordig een beetje anders, 't verzorgen van de kleintjes: al schijnen we in 't oog van de grootmoeder wel wat hardvochtig, we weten dat het eerste wat we kunnen doen om baby goed te verzorgen, is, de reeks van gebeurtenisjes van eten, en uitgaan en slapen, waaruit baby's leventje bestaat, *regelmatig* te doen plaats hebben, — want baby went al even gauw aan die vaste uurtjes, als aan het huilurtje 's nachts, waar grootmoeder baby's moedertje aan gewend had.

Het schoonhouden van het mooie lichaampje is ook een ding van gewicht, en als grootmoeder erbij staat als moedertje baby helpt, dan valt er ook alweer zooveel over te hoofdschudden! Maar toch weten ze beiden wel, dat al mag de manier alweer verschillend zijn, dat het gevoel immers even

warm is en volkomen hetzelfde. De groote breede tafel met het kussen, waarop het zeil en de verdere bedekking, vormt een meubel van gewicht in de slaapkamer. Baby ligt er vrijer en

rechter op, en is beter te hanteeren dan in het toch maar nauwe kuiltje van moeders schoot, waar toch altijd het

hoofdje buiten steekt, of de schommelende beentjes afhangen.

Baby's badje is ook al een gewichtig gebeurtenisje uit de reeks. Als baby er eenmaal aan gewend is b.v. om den anderen dag daar in te gaan, dan duurt 't maar een poosje, of hij wiler al haast niet meer uit als het tijd is, om in een flinken, drogen doek te worden gerold en stevig afgedroogd te worden.

En dan baby's voeding! Wat dat voor een groot punt is, weten de moedertjes van babies allemaal, want als er maar het minste aan hapert, dan protesteert het kleine lichaampje met alle kracht en middelen, die het ten dienste staan.

Krijgt baby flesschenmelk, (waar we tegenwoordig zulke goede fabrieken voor hebben), dan is het reinhouden van de fleschjes natuurlijk een van de eerste dingen waar we voor moeten waken. 't Best is, om ze elken dag, of om den anderen dag uit te koken, door ze

met koud water op te zetten in een pan, waarin we vooraf een doekje op den bodem gelegd hebben, dan is er geen gevaar voor springen.

Zijn we daarvoor totaal niet in de gelegenheid dan in elk geval, direct nadat ze geledigd zijn, de fleschjes vullen met water, ook de speen in water zetten, ze in warm zeepsop zorgvuldig reinigen en naspoelen in stroomend water, liefst onder de kraan bijv.

Als zoo'n frissche, goed gevoede baby, in een helder bedje (liefst zoo'n eenvoudig bedje maar, met spijlen, daar gaat 't minst stof tusschen zitten en we houden 't makkelijk schoon) niet te zwaar, doch voldoende toegedekt, in een goed geventileerde kamer ligt, dan kàn het niet anders, of de grootmoeders van de kleinen, zullen, moge het dan wèl over de „manier waarop”, tóch niet afkeurend hun hoofden kunnen schudden over het resultaat van moeders tegenwoordige zorg voor baby.

— Omdat baby het allerbelangrijkste persoontje in huis is, is ook de zorg ervoor van 't meeste belang, en er is daarover al zooveel gezegd geworden, dat ik er maar niet meer over zal zeggen, want ieder boekje (en hoeveel zijn het er wel niet) over „hoe verzorgt men baby” leert zòoveel wijze en goede dingen en geeft zòoveel wijze raden, dat ik dènk, dat de arme hoofden van de babymoeders wel zullen duizelen als ze al dat verstandigs in zich op trachten te nemen, vooral als ze in de kamer, naast die, waarin ze zitten te lezen, een heel klein stemmetje hooren kweelen over vèel minder wijze dingen!

En dan — geloof ik haast, dat, hoè onverstandig 't misschien mag zijn, die moedertjes bijna nòg liever luisteren naar de kleine, onvolkomene bevelen uit baby's eigen mondje, die zij alleen maar kunnen verstaan, dan naar alle leerzame beschouwinkjes uit die boeken, en naar mij.

Z. V.

DE NOTJES

DOOR THÉRÈSE HOVEN

(Vervolg)

LOOEN de familie Dommers in den Haag kwam wonen, was alles nog pais en vree; voor achthonderd gulden per jaar huurde meneer een allerlieft huis in Duinoord in een der muziekstraten bij de Stadhouderslaan met een tuintje voor en een tuintje achter, in dat opzicht wel niet wat ze in Apeldoorn gewend waren, maar ze woonden immers vlak bij Zorgvliet en *à deux pas* van de tram naar Scheveningen, terwijl een andere tram ze, langs een prettigen omweg door mooie stadskwartieren, naar 't Haagsche Bosch bracht.

Ze hadden wel wat meer kunnen verwonen want Pa zat er goed in, een degelijke kapitalist met prima, solide beleggingen, maar ten eerste zou een duurder huis een groter betekenissen en dus meer dienstpersoneel vereischen en dan vond Ma, die, sedert Pa uit zaken was, medezegging had in alle aangelegenheden, dat het prettiger was wat minder te verwonen en daardoor wat meer zakgeld te hebben.

En dat bleek wijs gezien, want het eerste, wat hun in den Haag opviel was, dat het dagelijksche leven er vrij wat meer kostte.

In Apeldoorn had je net één tramlijn met miniatuur motor-trammetjes, van 't station naar 't einde van de Loolaan en in den Haag had je niet minder dan 13 cijfer-lijnen met één letter-lijn A erbij!

En dan al die heerlijke lunchrooms en zitjes overal, veel talrijker en vooral aardiger dan in Apeldoorn.

Maar 't prettigste waren de vele muziek- en toneeluitvoeringen; elken dag een lijst met concerten, comedies, opera's, voordrachten, en wat al niet, zonder nog van de bioscoops te spreken, die in Apeldoorn ook lang zoo mooi niet waren.

Dat alles was verrukkelijk, maar 't hakte er erg in, dus mocht je heusch wel ruim zakgeld hebben.

Toen ze in den Haag kwamen, werden Hendrik en Adriaan dadelijk op de H.B.S. gedaan; respectievelijk in de derde en vierde klasse.

Beiden hoopten ze, na hun eindexamen, naar Delft te gaan studeeren, Hendrik wilde technoloog worden en Adriaan civiel ingenieur.

Of juist, dat wilden Papa en Mama, de jongens zelf vonden student zijn natuurlijk wel leuk, maar voelden minder voor studeeren.

Pa had 't nog wel geschikt gevonden als Marianne ook nog een jaar op school was gegaan.

Daarmee was Ma 't echter niet eens; al dat studeeren van de tegenwoordige meisjes vond ze maar lare, een flink, knap meisje als Marianne, zou wel een man vinden, dus moest ze leeren een goede huisvrouw te worden.

Marianne zelf vond 't ook wel aardig om een beetje te leeren koken en zoo. Ze had toch geen studiehoofd. Den heelen dag op een huishoudschool was ook haar ideaal niet, je woonde in den Haag om te genieten en alles heerlijk mee te maken, maar niet om als een klein kind van negenen tot vieren bezig te zijn.

Ze volgde dus enkel een cursus in 't koken, bracht wel eens een *Montagne Russe* of een *Anguille en Daubes* mee, 't geen Pa dan wel heel aardig vond, en Ma natuurlijk ook voor de leus, want ze vond haar eigen moscovisch gebak met *sjam* er tusschen en cognac er in en een gewone room- of vanille-saus er overheen wel zoo lekker en haar eigen recept van paling in gelei nog veel pikanter. . . . al gaf ze er dan geen Fransche namen aan.

Maar ze vond 't toch wel leuk, dat Marianne er idee voor kreeg; zij zelf kon ook van alles, dat leer je wel, als je buiten woont, maar ze wist maar al te goed, dat meisjes nooit van haar Moe willen leeren.

En ze zou nu ook niet zeggen, dat je van zoo'n cursus op een kookschool nog 's niet wat op kon steken.

Marianne vertelde er ten minste wonderen van en zei dat ze nu niet hoefde onder te doen voor de beste kookster. Maar toen, net nadat ze er mee klaar was, de meid thuis wegliep en er enkel een werkster was, die niet kon koken, en Ma dus op haar dochter rekende voor 't middagmaal, bleek het dat ze de voorbereiding van 't traditioneele vleesch, groente en aardappelen met een soepje voor en een kleinigheid na, een reuzetaak vond, waar de tranen bij te pas kwamen en ze bovendien haar vingers leelijk bij brandde.

Enfin, zoo erg was dat ook niet, want Ma kreeg wel weer een meisje. . . . en je bent op alle manieren geen renteniersdochter om meidewerk te doen.

Nadat ze met de kookschool had afgerekend, bedacht freule Dommers, zooals ze wel eens genoemd werd; dat het wel gekleed zou staan om wat taallessen te nemen; ze hield dol van romannetjes lezen en ze zeiden altijd dat je er meer aan hadt als je de oorspronkelijke taal kende.

Ze had op de kookschool ook wel gemerkt dat de Haagsche meisjes onder elkander nog al eens vreemde woorden gebruikten en 't geen zij er in Apeldoorn van geleerd had, was niet bijster veel.

Maar vóór ze die gedachte in een daad kon omzetten. . . . begon de oorlog, die alles veranderde, en geen luxe, onder welken vorm ook, toeliet.

En kort daarna kwam de *Krach*, de Russen betaalden eerst slecht, toen heelemaal niet; de Oostenrijk-Hongaarsche papieren dito-dito en Pa, die er vrijwel zijn heele vermogen in belegd had, voorzag 't ergste.

Toen kreeg zijn oude kwaal hem weer te pakken. . . . de duizelingen volgden elkander op. . . . tot ze door den meest optimistischen dokter niet langer een *vermaning* konden worden genoemd, maar formeel beroerten.

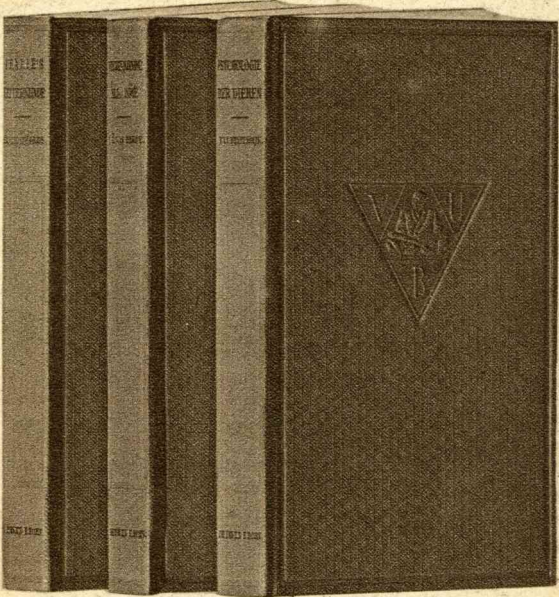
Den eersten keer herstelde hij er nog zoo wat van. . . . doch was bijna verlamd. Voor zijn omgeving den omvang van de aangerichte schade kon overzien, kreeg hij een tweeden aanval, waaruit hij als een menschelijk wrak te voorschijn kwam.

Hetgeen er nog van hem overbleef, was zóó treurig misdeeld dat het ironie zou zijn geweest om zijn bestaan nog leven te noemen. Hij had zijn gezichtsvermogen en het gebruik zijner ledematen geheel, zijn spraak gedeeltelijk verloren, terwijl zijn geest was als die van een kind.

Door zijn ziekte waren de financiële aangelegenheden op den achtergrond geraakt.

Maar, toen de contanten op waren, riep mevrouw Dommers de hulp in van haar broer, die ook zoo wat in 't vak was.

Zij gaf hem den sleutel van de brandkast, hij maakte een overzicht van de daarin aanwezige geldswaardige papieren en toen bleek het dat het met 't fortuin der Dommers al even treurig gesteld was als met 't hoofd van 't gezin.

DE VOLKSUNIVERSITEITS-BIBLIOTHEEK.

De Erven F. Bohn te Haarlem hebben een uitgave van zeer groote belangrijkheid ondernomen: de Volksuniversiteitsbibliotheek. Hoewel deze uitgave geen rechtstreeksch verband houdt met de Volksuniversiteiten, streeft zij toch eenzelfde doel na, zij tracht n.l. den beschaafden lezer, die naar meer inzicht en ontwikkeling verlangt, een juist begrip bij te brengen over ieder gewenscht terrein op het gebied van beschaving, wetenschap, kunst en techniek. Thans zijn reeds verschenen: Prof. J. C. van Eerde, Inleiding tot de Volkskunde van Ned. Indië. Geill.; Prof. Dr. J. J. Salverda de Grave, Italië's letterkunde; Prof. Dr. F. J. J. Buytendijk, Psychologie der dieren. Geill.; terwijl nog verscheidene andere werken, eveneens van zeer bevoegden, in voorbereiding zijn. Ieder boekje, dat in een keurig bandje gestoken is, vormt een afgerond geheel. De prijs bedraagt per deel f 2.50, 6 nummers naar keuze a f 2.25.

Het was een deplorabele toestand en dat in een tijd, waar alles ongeveer driemaal zoo duur was als voorheen.

Ma was in 't eerst heelemaal beduusd, totaal onverschillig, had nergens meer lust in en deed niets dan haar kinderen en wie er maar met haar in aanraking kwam, op een alleronredelijkste manier bekijken, hetgeen ook al niet hielp.

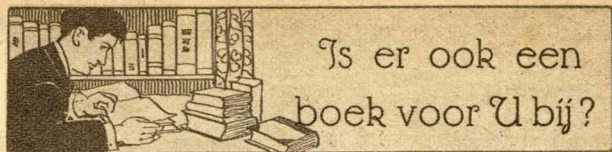
Zoo kon het ook niet gaan, er werd een familieraad belegd en besloten dat de jongens, die inmiddels de H.B.S. doorloopen hadden en zoowat in Delft boemelden, er 't luie leventje aan zouden geven en thuis moesten komen, dat scheelde een kleine vierduizend per jaar. Oom Hendrik, naar wien de oudste genoemd was, nam de leiding op zich.

Het huis werd gemeubileerd verhuurd, een goed zaakje in de oorlogsjaren, het gezin betrok een miniatuur woning achter Houtrust. . . . het dienstpersoneel werd afgeschaft en. . . . ja, de luxe paardjes, zooals oom ze noemde, moesten maar naar een der N.O.T.-bureaux.

Kennis van zaken of ondervinding hadden ze geen van drieën, maar er waren altijd veel employé's noodig en oom, die een wijs man was, vond het een goede en niet al te moeilijke leerschool. „Julie kunt nu ten minste leeren werken en als de oorlog gedaan is, zullen degenen, die getoond hebben, iets waard te zijn, wel ergens anders ondergebracht worden.”

En zoo werden Hendrik, Adriaan en Marianne opgenomen in het noodweercorps van de Nederlandse Overzeesche-Trustmaatschappij, want toen oom eenmaal aan 't uitgeven van de lakens was, vond hij dat voor Marianne ook nu maar 't luie leventje van nietsdoende jonge dame uit moest zijn en dat zij even goed aan 't werk kon gaan als de jongens.

En Marianne, die 't thuis niet 't rig had met een bedlegerigen, halfkindschen vader en een teleurgestelde,

LITTERATUUR: H. G. Cannegieter, Dzn., Dorpsvrouwjes. Arnhem, N.V. Uitg.-Mij. van Lóghum Slaterus en Visser.

Een bundeltje rake schetsen, waarvan de lezing ten zeerste aan te bevelen is.

GESCHIEDENIS: Prof. Dr. H. Brugmans, De Middeleeuwen. Geïllustreerd. A'dam, Mij. voor Goede en Goedkoop Lectuur.

Er is zeker in de gansche geschiedenis geen interessanter tijdperk denkbaar dan dat der middeleeuwen, door velen zoo vaak — doch ten onrechte — „de donkere” genoemd. De bekende geschiedkundige Prof. Brugmans geeft in dit werk een alleszins geslaagd beeld van dezen tijd. Een uitgebreid register maakt het boek nog zooveel waardevoller.

RECHTSPLEGING: Thomas Mott Osborne, Gevangenis en Samenleving. Vertaald door I. Boll-Bouman. Met een inleiding van Mr. N. Muller. A'dam, Mij. voor Goede en Goedkoop Lectuur. Ing. f 0.95; carton f 1.45, linnen f 1.60.

Dit boekje behoeft bij zijn titel geen nadere toelichting. Iedereen, die zich op maatschappelijk gebied beweegt, zal goed doen het te lezen.

kibbelzieke moeder, stemde er ree in toe en werd een Notje. In 't eerst zelfs een braaf, ingetogen Notje, met de allerbeste werkbedoeelingen beziel, maar ongelukkigerwijze was ze in een niet heel solide bureau terecht gekomen en haar onbezorgd, ondegelijk verleden maakte haar niet tot de aangewezen persoonlijkheid om er verbetering in te brengen. In een meer ernstige omgeving zou zij mogelijk zelve anders zijn geworden. Na den gedachten slag, haar door het lot toegebracht, had er onder gunstige omstandigheden en onder een bekwame leiding wel iets van haar terecht kunnen komen, maar bij Braam, zooals de onderchef van het speciale N.O.T.-huis, waar zij werkte, aangeduid werd, zat de ernst niet diep.

Eerst had ze een kleine schermutseling met den onderchef zelf, doch gelukkig hoorde ze bijtijds, dat hij getrouwd en vader was, dat vond ze min en ook heel onpractisch.

Van nature was ze heelemaal niet sentimenteel of impressionable, en hoorde zij niet tot de meisjes, die. . . zooals Hermine de Fouw 't nuchter bestempelde, zelfs op een bezemstok verliefd worden.

Zoodra ze vernam dat Braam al wettig en huishoudelijk besproken was, werd ze ongenaakbaar voor hem.

Daarna werd ze evenals alle meisjes van 't bureau, een tikje verliefd op Ru Sanders.

Dat was zoo'n echte Don Juan, die elke vrouw, ook de meest latente, het hoofd op hol bracht.

Het ergste van Ru was niet dat hij tot het *genus* vlinders behoorde en na een poos genoeg van je had, maar dat hij je zóódanig irriteerde en je al dat amoureuze gedoe als een eerste levensvoorwaarde leerde beschouwen, dat je als je door hem afgeflirt was, vanzelf naar een andere gelegenheid omkeek. Kort nadat Ru zich van haar had afgekeerd, had Albert Levert geprobeerd haar onder zijn *charme* te krijgen.

In 't eerst had Marianne niets van hem willen weten, voornamelijk omdat hij zoo dikwijls, ja, vrij geregeld met Wiesje Bouten had geloopt.

Marianne Dommers was wel niet buitengewoon trotsch of kieskeurig, maar zooals ze eens aan Ans Mulder bekende, toen ze samen naar huis gingen: „Mijn hart wil zich niet tevreden stellen met de aflegertjes van een Wiesje Bouten.”

Maar. . . . ze eindigde toch met toe te geven. . . . omdat er toevallig niemand beters was.

Het ongeluk had haar cynisch gemaakt; ze begreep wel dat geen nette jongen van goede familie haar tot zijn vrouw zou begeeren, men trouwt geen dochter van een bankroetier, want ofschoon haar vader nooit officieel failliet was verklaard, scheelde het niet veel.

En dan de toestand thuis; vader altijd in bed, hulpeloos als een kind, moeder slordig en kwaadaardig, de jongens tot echte burger-kantoorclerken verworpen, met halve hemdjes en dassen, zooals in Delft hun oppasser nog niet droeg.

Dat was geen *milieu* om een degelijken huwelijks-candidaat in te introducereen.

En daarom deed ze maar als de meeste meisjes in haar omgeving, waarin dan toch ook vele *déclassées*, als zij waren, ze flirtte en scharrelde zoo wat.

Liep na kantoortijd een straatje om, liet zich in een *tea-room* trakteren, maakte wel eens een afspraakje voor 's avonds, ging een enkelen keer naar een bioscoop enz. enz.

XII. HET ROODE HUIS.

Tpos Miereveldt, die eerst kindermisje of zooiets had zullen worden, is na lang zaniken, naar de N.O.T. mogen gaan. Gewoon eenig!

Moe had haar altijd zoo smakelijk verteld, dat als ze ging dienen, ze een keurig uitzetje zou krijgen, waar Moe al een heele poos voor gespaard had.

Drie stel ondergoed: één in de wasch, één in de kast — en één aan de bast. . . . zooals 't op z'n oud Harle-veensch heette.

(Wordt vervolgd.)

Links:

Koning Christiaan X van Denemarken,

die door zijn „staatsgreep” thans algemeen van zich doet spreken.

Rechts:

De N. W. B. te Leiden.

Door den N. W. B. werd onlangs een Bondsreünie gehouden te Leiden. Wij kielten de bezoekers op den „Burcht”.

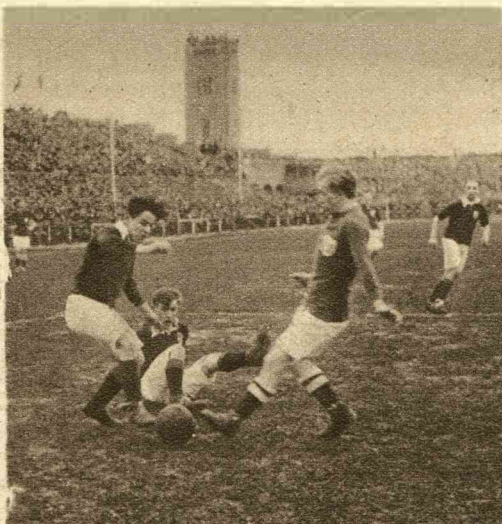

HOLLAND-DENEMARKEN 2-0

Van den op 5 April gespeelden Voetbalwedstrijd, waarbij Holland van Denemarken met 2-0 won, geven wij op deze bladzijde een aantal belangwekkende kiekten.

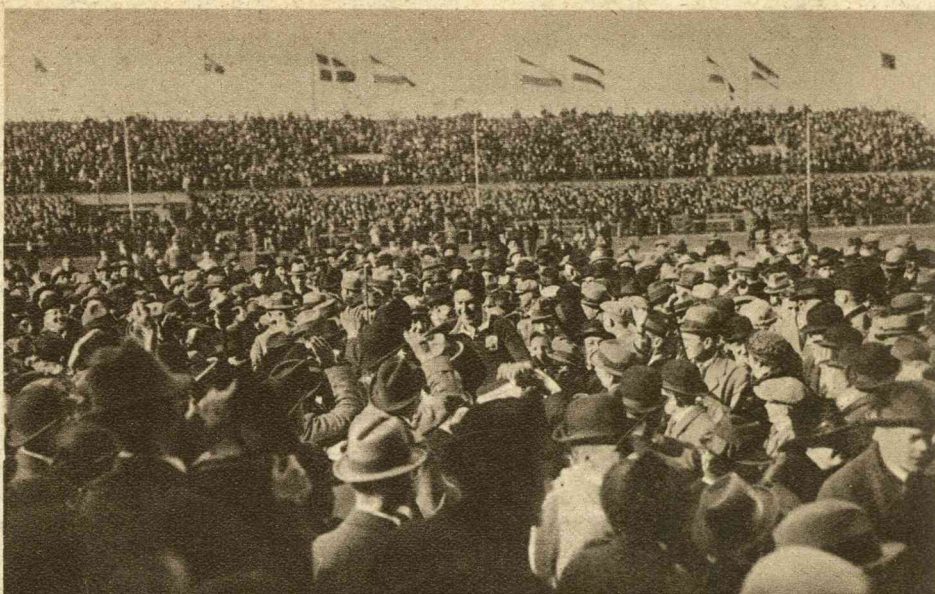
Links hierboven: Het Deensche, rechts het Nederlandsche elftal.

Een drietal spannende momenten uit den wedstrijd.

Het enthousiasme van het publiek bij het eerste doelpunt der Nederlanders.

De aanvoerder van het Nederlandsche elftal, Bosschart, wordt na de overwinning door het publiek in triomf rondgedragen.